

Štev. 7. Leto 4.
Izhaja dvakrat na mesec.
Naročnina četrtletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravljanje:
Ljubljana, Karla Marksa trg 2 (prej Turjaški
trg), kamor naj se tudi pošiljajo rukopisi.

Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpini in organizirajte se vsi v USŽ.

Da ste zdravo . . . !

U prošlosti našeg Saveza retko je bilo dana, koje smo očekivali sa toliko čežnje i uz koji bi bile vezane tolike nade, kao sa ovogodišnjim našim Kongresom, koji se sastaje 14. i 15. aprila u Zagrebu. To je i razumljivo. Svi dosadani naši Kongresi su bili održavani pod sasma drugim prilikama, sa sasma drugim zadatcima: najviše naših Kongresa do sada imalo je u glavnom agitacioni i manifestacioni karakter, imali su zadatak osnivanja ili proširenja železničarskog nezavisnog pokreta, dočim ovogodišnji biti će posvećen

od početka do kraja liih životu i položaju željezničkih radnika i službenika.

Naš ovogodišnji Kongres značiti će jednu prekretnicu u našoj historiji: sa njime prelazimo na

pozitivan i stvaralački rad kao solidna i učvršćena cjelina.

imajući pred očima liih moralno i materijalno stanje sveg željezničkog osoblja i posvećujući se sva popravi toga stanja. Naročite agitacione parole, naročite teorijske i manifestacione rasprave nama više nisu potrebne. Najbolja agitacija prije i poslije Kongresa jeste naš praktični rad na polju promicanja intesa svih željezničara ka boljim službovničkim odnosima i boljem životu.

Značaj ovogodišnjeg našeg Kongresa je i u tome, što se on sastaje pod izuzetno teškim prilikama za željezničare. U vremenu meteža, nejasnosti i neodređenosti. Jedina jasna točka u tim prilikama za nas jeste, što smo svi prožeti vjerom, da nas ka boljemu samo vlastita snaga i nesalomiv duh dovesti može. Sakupljajući naše snage i jačajući redove našeg Saveza, te uz najpožrtvovnijih rad na praktičnom polju oko svih za željezničare bitnih i životnih pitanja, mi ćemo, u to čvrsto vjerujemo, konačno se probiti i stvoriti za vse željezničare takve službovne i životne odnose, koji će i njih, konačno, privesti u red zbrinutih i svoje egzistencije sigurnih.

I ta pitanja, da im se poboljša život i obezbjedi egzistencija, središte su svih sadanjih težnja i želja sviju željezničkih službenika i radnika. Stavljajući sva ta pitanja kao jedini dnevni red predstojećeg Kongresa, učinilo se je u glavnom ono, što se je u sadanjim teškim prilikama moglo i moralo učiniti: svratiti na njih pažnju svima željezničarima, svima mjerodavnima i svoj javnosti. Preko ovog našeg Kongresa imati će priliku: željezničari da kažu što žele, a svi ostali, da te želje čuju, saslušaju i uvažje. A uvažiti ih treba koliko radi željezničara, da bi se još predanije posvetili svojem zvanju, toliko radi same saobraćajne ustanove, koja će svoje uspjehe početi znijeti tek od tada.

od kada će željezničari prestati da kukaju nad svojim nizernim platama, nad dugim radnim vremenom, nezbrinjenošću u bolešti, nesreći, starosti i iznemoglosti, nad lošim postupanjem, kaznama i uvredama svake vrste, te kada će se i njih posmatrati kao jednog zajedničkog i ravnog čimbenika, a ne roba koji ima samo da sluša i izvršuje.

Od maksimalnog uvažjenja preko ovog Kongresa istaknutih želja, ovisno je i maksimalno poboljšanje sviju nedostataka i mana, od kojih današnji saobraćaj trpi.

Iako prilike, u kojima živimo i radimo, prijete rad i obeskurajuju,

Ujedinjeni Savez Železničarjev Jugoslavije

Vabilo na III. redni kongres

Vsem oblastnim odborom, podružnicam, sekcijam in članom!

Centralna uprava U. S. Ž. J. sklicuje na podlagi § 16. saveznih pravil svoj

III. REDNI KONGRES

ki se vrši od 14.—15. aprila 1929 v Zagrebu v prostorih Radničke Komore, Havlikova ul., v bližini glavnega kolodvora.

DNEVNI RED KONGRESA:

1. Otvoritev kongresa, pozdravi, poročilo poslovne komisije in volitev komisij.
2. Debata k letnim poročilom, absolutorij, volitev novega odbora.
3. Položaj delavstva in socijalno-politične naloge saveza.
4. Zakon o državnem prometnem osoblju — pravilniki sporednih prinaldežnosti.
5. Delavski pravilnik in osemurni delavnik.
6. Savez in kulturne ter gospodarske organizacije.
7. Finančna vprašanja in sprememba pravilnika.

V slučaju, da dnevni red kongresa ne bo izčrpan, se nadaljuje še v torek, dne 16. aprila 1929.

Glasom § 16. saveznih pravil morajo vse podružnice in sekcije izvoliti delegate za kongres, in sicer za prvih 100 članov I delegata, za vsakih nadaljnjih 200 članov zopet po enega delegata. Delegate je javiti centrali najkasneje do 1. IV. 1929, da jim izstavimo za kongres poverilnice. Število delegatov se določi na podlagi dopislane razpredelnice. Stroške za delegate nosi centrala.

Kongresu prisostvujejo:

1. z glasovalno pravico:
 - a) delegati članov, in sicer izvoljeni po podružnicah, in to na prvih 100 članov po eden in za vsakih nadaljnjih 200 članov zopet po eden;
 - b) člani upravnega in izvršnega odbora ter
 - c) člani nadzorstva, predsedniki in tajniki oblastnih odborov.
2. s posvetovalno pravico:
 - a) odposlanci ujedinenega radničkoga sindikalnega saveza;
 - b) odposlanci sorodnih strok. organizacij, ki so v sklopu USS-a.

Centralna uprava »U. S. Ž. J.«

ipak, po svima dosadanjim znacima, naš ovogodišnji Kongres biti će jedan od onih, koji je bio najbolje posjećen. Ne samo po broju delegata, već i po broju članova, koje će delegati zastupati. Članstvo i funkcioneri preglji su, da i pod najtežim okolnostima doprinesu maksimum, da im ta velepomembna manifestacija snage i ideja, Kongres, čim bolje uspije. U njih je čvrst osjećaj, da im je to životni interes: temelje organizacije

— Saveza — još jače cementirati, a svoje želje dovesti do najglasnijeg izražaja.

Zadivljeni nad požrtvovnošću, sa kojom članstvo vrši pripreme za Kongres, mi odučeno vjerujemo, da ni plodovi Kongresa neće izostati. Hrabri borci, koji će se na njem sastati, garancija su za njegov uspjeh. Stoga drugovi, da ste zdravo i srećan Vam rad!

Kulturne naloge „Ujedinjenega Saveza železničarjev Jugoslavije“.

Dolgo časa so strokovne organizacije smatrale, da je njih naloga samo borba za zboljšanje mezd in ugodnih delovnih pogojev. V strokovne organizacije je gnala delavce želja samo po materijelnem zboljšanju svojega lastnega položaja in tudi agitacija se je vršila vedno v tem smislu. Tako so stale strokovne organizacije tu kot orodje za dosego samo materijelnih dobrin.

Vendar so se ti časi, zlasti po vojni, spremenili. Danes so strokovne organizacije že vplivna moč v človeški družbi v vsakem oziru in kapitalizem jih mora, če hoče ali noče, priznavati. V vseh razrednih strokovnih organizacijah nastaja novo gibanje, novo stremljenje, in sicer po kulturi, po obogatitvi duševnosti delavca in to duševnosti proletarske ideologije. Solidarnost delavskega razreda se odraža vidno v tem, da ime proletarec ni več nekaj ponižujočega, nego nekaj samozavestnega in zgodovinsko pomembnega. Vsak organizirani delavec je ponosen na ime proletarec. In ta samozavest probuja v delavcu duševnost, hote nje po delavski izobrazbi.

Slišijo se sicer trditve, da je duševna izobrazba nemogoča brez materijelnih predpogojev. Lačni, utrujeni, izmognani ljudje nimajo smisla

za izobrazbo, za umetnost, za knjige, za lastno ustvarjanje in doživetje. In ravno zato je naloga strokovnih organizacij, da svoje člane vzpodbujajo k samozobrazbi. Kajti, doseči materijelne dobrine, je brez izobrazbe, brez kulturnega razvoja in dviga delavca, trajno nemogoče. Izobrazba, katero daje delavcu kapitalizem, mu prinaša malo ali nič koristi. Prepojena je s kapitalistično ideologijo, ki delavca le tlači k tlom, ne pa, da bi ga dvigala. Zato je v samozatajevanju izmučenega delavca, da si pridobi svojo, resnično miselnost, pravo izobrazbo, slonečo na proletarski, to je na človečanski ideologiji. In tu je zopet naloga strokovnih organizacij, da to vrše. Zakaj, če se delavec ne zaveda samega sebe, da je človek, enakovreden, če ne pokaže svoje duševne moči nikjer, ali je mogoč uspešni boj strokovnih organizacij za osemurnik? Za zboljšanje delovnih pogojev? Za zboljšanje mezd? Za starostno zavarovanje?

Odgovor na ta vprašanja je viden pri neorganiziranih, še bolj pa pri onih, ki so organizirani v od buržuazije postavljenih buffer-organizacijah. »Gospod bo izvojeval naše zahteve skupno z nami, delavci,« je molčeče opravičevanje takega delavca. Komur manjka samozavesti in

samospoznanja in s tem proletarske kulture, govori tako.

Res je, da so z zahtevo »več plače«, »osemurnik« itd., strokovne organizacije dale po napornih borbah predpogoje za kulturni razvoj delavskega razreda. Vsak korak napredka na socijalnopolitičnem polju, ki ga izvojujejo od kapitalistov strokovne organizacije, pomeni neposredno del izobrazbe in dvig duševnosti delavskega razreda.

Ali strokovne organizacije se morajo tudi intenzivno in direktno truditi, da dvignejo proletarsko miselnost svojih članov in da jo vnesejo tudi med indiferentne mase. Med svojim članstvom morajo na široko propagirati tudi kooperativno, to je združno misel. Kajti gospodarska osamosvojitve delavskega razreda je tudi odločilne važnosti za zboljšanje delavskega življenjskega položaja. Zakaj s svojo majhno mezdo vzdržavati gospodarske ustanove kapitalistov, ko ima delavstvo lahko svoje kooperative, zadruge, v katerih upravlja samo in si z dobičkom zboljšuje svoje ustanove? Le poglejmo za vzgled na Dunaj. Stavbne zadruge, konzumne zadruge so bile ustanovljene s pomočjo strokovnih organizacij. Razstave pohištva in hišno-gospodarskega orodja in potrebščin, narejene v delavskih zadrukah, so ustvarjale strokovne organizacije.

Posebna naloga strokovnih organizacij pa je v duševni izobrazbi svojih članov. Predavanja, kurzi, brošure, letaki, revije, so moč, ki članu odkriva pogled navzgor, v solnčne sfere, ki so dosegljive in ki tudi indiferentni masi kaže, kje stoji in kam ima stopiti, da še bolj ne zaide. Delavec mora čitati. S tem se mu daje materijal za premišljevanje, za izmenjavo misli in razgovore v družini, v obratih, med odmori. Strokovno organizirani delavec dobi redno svoj strokovni časopis. Strokovne organizacije skupaj pa naj tam, kjer ga še ni, ustvarijo za vse proletarski družinski list. V tem proletarskem družinskem listu morajo biti poleg povesti proletarske tendence in poleg slik iz delavskega življenja tudi razprave o narodnem gospodarstvu, o socijalnem pravu, o znanstveni organizaciji dela, o socijalnem zavarovanju itd.

Da bi vsaka organizacija vršila v svojem delokrogu vse to kulturno delo, je zvezano z velikimi težkočami. Zato imajo strokovne organizacije, združene v strokovni svet (URSS, Strokovna komisija), ustanoviti tam, kjer še ni, posebno kulturno centralo, ki vrši kulturno izobrazbo delavca. In skrbeti je, da je vsak član strokovnih organizacij tudi član te kulturne centrale, ali pa, da so strokovne organizacije same z vsem svojim članstvom včlanjene. Za Slovenijo je ta kulturna centrala »Svoboda«. Taka kulturna centrala je nekako »rdeče semenišče«, ki ima poleg drugega vzgajati strokovne funkcionarje, vršiti predavanja, izdajati kulturno revijo in poljudno-znanstvene brošure ter delavcu praktično pokazati, da znanost ni »nevtralna«, kakor trdi buržuazija, in najmanj ti sta znanost, katera je nujno potrebna delavcu, da spozna, da je tudi on človek. In to je: narodno gospodarstvo, nauk o obratovanju, zgodovina, socijalna politika, delavsko pravo in drugo.

Ker je »Ujedinjeni Savez Železničarjev Jugoslavije« mogočna četa v vrstah strokovnih organizacij, si stavlja nalogo, da bo še bolj kot dosedaj vršil kulturno izobrazbo svojega članstva in po njem vseh železničarjev-proletarcev. Posebno hoče:

1. pozvati vse svoje člane, da bodo člani delavskih kooperativnih-zadružnih ustanov, katere bodo upravljali in vodili;

2. pozvati vse svoje člane, da postanejo člani delavske kulturne centrale, kakor je na pr. v Sloveniji

»Svoboda«, s čemur bodo poleg kulturnega udejstvovanja deležni delavskega kulturnega družinskega mesečnika »Svoboda«;

3. izobraževati hoče svoje člane, kakor je delala doslej, v razredni zavesti in za razredno solidarnost.

Projekat resolucije

po točki dnevnog reda »Položaj radnika i socijalno-politički zadatci«.

(Referent drug Stjepan Pongračić.)

III. redovni Kongres Ujedinjenog Saveza Željezničara Jugoslavije, održan dne 14. i 15. aprila 1929. u Zagrebu, posle opširne rasprave po pitanju položaja željezničkog pomoćnog osoblja u vezi sa zadatcima Saveza na polju socijalno-političkog zakonodavstva

konstatuje:

1. **Odredbe Zakona o zaštiti radnika** u svom općenitom i pojedinačnom dijelu, za svo pomoćno osoblje željezničkih ustanova, ne važe i nastojanja mjerodavnih kretala su se u pravcu, da se njihova važnost na željezničare ne primijeni.

2. **Zakon o osiguranju radnika** sproveden je samo djelomično, pa i to pogriješno i nepotpuno, a stvaranjem zasebnih jedinica osiguranja i izlučenjem njihovim iz zajednice sa općim radničkim osiguranjem učinilo se je osiguranje željezničara za slučaj bolesti pasivnim i nemogućim, da odgovori zadatcima i svrsi, uslijed čega je zdravstveno stanje željezničara strahovito palo.

3. **Osiguranje u nezgodama** provodi se po službenim jedinicama na površan način, bez ikakvog upliva osiguranika na isto, uslijed čega je nepotpuno i nezadovoljavajuće.

4. **Zakon o Inspekcijama Rada** u državno-saobraćajnim poduzećima uopće se ne sprovodi, niti je poduzeto išta, da se za ta poduzeća Inspekcija Rada oživotvori. Pomanjkanje pak svake kontrole rada u saobraćajnim poduzećima ima za posljedicu, da su za svo pomoćno pa i imenovano osoblje prilike i uslovi rada medju najtežima.

Konstatujući prednje, Kongres, u cilju popravke položaja svem željezničkom osoblju, a time i popravke prilika u željezničkom saobraćaju —

istiće kao neodložnu potrebu:

1. Da se na svo željezničko osoblje primijene odredbe Zakona o zaštiti radnika i to tako, da će isti svim zakonskim odredbama i pravilnicima, sa kojima se ma za koju kategoriju željezničara utvrđuju radni odnosi,

služiti kao osnov, a naročito, da se sprovedu odredbe: o 8 satnom radnom danu, higijenskim uslovima rada, o pravu organizovanja i intervencija, o radničkim i namješteničkim povjerenicima, te omogućiti članstvo i predstavništvo za sve željezničare u Radničkim Komorama.

2. Da se na željezničko osoblje primijene sve odredbe Zakona o osiguranju radnika, a njihovo izdvojenje osiguranje, da se povrti u sklop općeg radničkog osiguranja. Time u vezi, da se čim prije za ustanove osiguranja sprovedu slobodni izbori, kako bi osiguranici došli do onog uticaja u njima, koji im je zakonom zagaranovan.

3. Da se osiguranje za slučaj nesreće sprovede na istoj bazi, kao što ga, smislu odredbi Zakona o osiguranju radnika, sprovedi Središnji Ured z. o. r., t. j., da i to osiguranje sprovede poslodavac i osiguranici zajedno.

4. Da se čim prije oživotvori osiguranje za starost, iznemoglost i smrt svega pomoćnog i radničkog osoblja, koje osiguranje ima počinati sa danom stupanja na posao.

5. Da se u sporazumu sa Centralnom Berzom Rada utvrdi članstvo za svo željezničko osoblje u nadležnim Berzama Rada, a time u vezi i reguliše osiguranje za slučaj besposlice i besposlenosti.

6. Da se u smislu Zakona o Inspekcijama Rada pristupi oživotvorenju Inspekcija Rada i za saobraćajne ustanove, a sam Zakon, da se u tim ustanovama u cjelosti primijeni.

7. Da se kod svakog regulisanja položaja željezničkom pomoćnom i radničkom osoblju ima u vidu, da je rad njihov vrlo odgovoran i fizički težak, te da je u interesu pravilnog otpravljanja toga rada, da se to regulisanje izvrši sporazumno sa interesentima i na najboljim osnovima, a naročito: da se obezbijedi potpuna stalnost na radu, redovni godišnji plaćeni odmori, besplatna vožnja i besplatan podvoz željeznicom, automatska napredovanja u plati, disciplinska sudovanja, primanje besplatnih odijela i t. d.

Osemurni delavnik.

III. redni kongres USZJ, održan u Zagrebu dne 14. in 15. aprila 1929 po raspravi o delovnem času in poročilih delegatov, ugotavlja:

1. Da većina željezničkih direkcij sestavlja službene turnuse za postajno, premikalno, kretniško in progovno osoblje v izmeri 24/24, odnosno 16/16 brez prostih dni in tako uvaja 12 urni delavnik. V posameznih jedinicah je zlasti pri sekcijah vpeljan 24/12, da celo 48/12 urni turnus. Enako presegaajo turnusi za vlakospremno in strojno osoblje 30% službe ter desežejo ponekod 40 do 50% službe, nevpštevaajoč zamude.

2. Tudi za delavce se uvaja čezurno delo, katero se ne plača po predpisih, v gotovih mesecih pa se pošilja delavstvo na brezplačni dopust.

Kongres zahteva, da se v vsem območju ministarstva saobraćaja izvaja striktno 8 urni delavnik ter da se v vseh željezniških direkcijah sestavljajo turnusi, ki bodo odgovarjali 8 urnemu delovnemu času ter da se prestane z odračunavanjem takozvanih »pav«, vsako čezurno delo pa plača s 50, odnosno 100%.

Projekt resolucije, po tački dnevnog reda radnički pravilnik.

(Referent drug Zima.)

III. redovni Kongres Ujedinjenog Saveza Željezničara Jugoslavije posle rasprave po pitanju raznih projekata radničkog pravilnika te položaja radničkog osoblja konstatuje:

1. Svi dosadašnji nacrti radničkog pravilnika još uvijek negarantuju radnicima osnovnih prava, koja su zakonom o zaštiti radnika priznana svim radnicima.

2. Nacrti negarantuju osoblju ni onih prava, koje je radničko osoblje na željeznicama uživalo po prijašnjim propisima i to pravo na sticanje stalnosti, odmor, primanje u provizionu fond, istovremeno pa pogoršavaju

položaj radnika u pogledu sticanja pune penzije i u pogledu plata.

3. Nacrti ne priznaju radnicima voznih pogodnosti, sporednih prinaldežnosti, službenog odijela u istoj izmjeri kao regulisanom osoblju.

Konstatujući prednje Kongres po pitanju radničkog pravilnika zaključuje slijedeće:

1. Da se radničkim pravilnikom zagaranuje osoblju sticanje stalnosti, pravo na odsutstvo i primanje u penzionu fond nakon jedne godine službe.

2. Da se uvede sistem radničkih povjerenika te se radni uslovi regu-

lišu prema zakonu o zaštiti radnika i odrede plate za osamsatni radni dan na osnovi minimuma egzistencije sa automatičnim unapredjenjem prema godinama službe. Rad u nedelju i državne blagdanne plati se kao prekovremeni rad sa 100% te se osoblju zagaranuje pravo do sviju sporednih prinaldežnosti, službenog odela i voznih pogodnosti u istoj izmjeri kao regulisanom osoblju.

3. Da se zagaranuje pravo do penzije nakon 10 godina, a pravo do

pune 100% penzije nakon 25 godina teške, odnosno 30 godina lažje službe.

4. Da se novim pravilnikom zagaranuje osoblju sva prava odrejena zakonom o zaštiti radnika te potpuno izvede osiguranje radnika za slučaj bolesti i nezgode.

5. Da se novi pravilnik uvede u život tek nakon ankete radničkih sindikalnih organizacija.

Predlog za reorganizaciju strokovnih sekcij.

Pri centrali naj se osnujeju kot posvetovalni organi za vsa strokovna vprašanja posameznih kategorij strokovne sekcije. Predsednik sekcij mora biti na sedezu centrale ter je glasom saveznih pravil član centralnega odbora. Za enkrat se osnujeju sledeče sekcije, ki sicer že obstojajo, a so lokalizirane na Ljubljano ter vsled tega rešavajo le vprašanja lokalnega značaja:

Sekcija vlakospremnega osoblja,
Sekcija kretniško-premikalnega osoblja,
Sekcija progovdrževalnega osoblja,
Sekcija kurilniškega osoblja,
Sekcija delavniškega osoblja,
Sekcija postajno-skladišnega osoblja.
Predsedniki zadnjih štirih sekcij tvorijo delavski odbor, ki ima na podlagi referatov posameznih sekcij definitivno sklepati o

vseh principijelnih in za celo območje veljavnih delavskih vprašanjih.

Predsedniki vseh sekcij tvorijo medsekcijjski odbor, ki ima odločati o vseh splošno željezničarskih vprašanjih in predložiti svoje zaključke centralnemu odboru.

Odbor vsake sekcije sestoji iz 5 članov (iz območja vsake direkcije po eden), more pa se v slučaju potrebe tudi razširiti. Sestaja se po potrebi, redno pa enkrat četrtletno ter ima razpravljati o vseh strokovnih vprašanjih, ki spadajo v delokrog dotične sekcije. Vsi sklepi, predlogi in resolucije se objavljajo v »Ujedinjenem Željezničaru«. Vsaka sekcija ima v vsaki številki slovenskega U. Ž. na razpolago za svoje razprave po eno kolono, v hrvaškem U. Ž. pa po pol kolone.

Vozne ugodnosti, sporedne prinaldežnosti, pravilnik o bolniškem zavarovanju in starostno zavarovanje delavcev.

III. redni Kongres USZJ v Zagrebu dne 14. in 15. aprila 1929 odobrava v celoti zaključke željezničarske konference v Brodu, ki se je vršila dne 1. decembra 1928 ter nalaga novoizvoljeni centralni upravi Saveza, da ukrene vse korake, da

pride čimprej do izmenjave pravilnikov o voznih ugodnostih, postranskih prejemkih, bolniškem zavarovanju in da se ti spremene v smislu sklepov brodske konference, kateri naj služijo za podlago tudi pri snovanju penzijskega zavoda za delavce.

Predlogi za kongres.

A. Sprememba pravilnika.

Karenčna doba za pridobitev pravice na podporo naj se podaljša na dve leti.

Za izvolitev za odbornika v podružnici naj se zahteva najmanj enoletno članstvo, za odbornika v oblastnih odborih in centralnem odboru pa triletno članstvo v Savezu.

B. Predlogi podružnic.

Na kongresu naj se obravnava sistem dosedanjih draginjskih doklad ter naj se sklone zahtevati, da se tretji razred draginjskih doklad spleh uklne.

Pri pravilniku o službeni obleki naj se zopet postavi zahteva, da se

podeljui obleka vsem (neoziraje se na kategorijo) v naturi in delavstvu pa delovna obleka.

Ukrene naj se vse korake, da se zopet izplača 20% doklada tudi delavcem, ki vrše službo eksekutivnih nastavljenecv.

Zahteva naj se izplačilo diferenc delavcem.

Postavi naj se zahteva, da naj imajo tudi delavci in penzionisti pravico do voznih ugodnosti v inozemstvu.

Zahteva naj se ukinitve odtegovanja za poplavo in za nabavilačko zadrugo.

Zahteva naj se uvedba nedelje-nega delovnega časa v kurilnicah.

Program vlade.

U jednom opširnom komunikeju vlada je objavila program svojeg rada, koji namjerava izvršiti u pojedinim ministarstvima. Za nas željezničare je važno, što vlada smatra aktuelnim u radu Ministarstva Saobraćaja. O tome program veli slijedeće:

»U ministarstvu saobraćaja nastavit će se radom na racionalizaciji svijui grana saobraćajne službe, vršeći prema potrebama i organizaciju samih ustanova. Racionalizacija će biti naročito upućena u pravcu boljeg i pravilnog iskorišćivanja materijala i saobraćajnih sredstava, s kojima danas raspolaže.

Izvršit će se revizija tarifa u pogledu klasifikacije robe i vozarinskih stavova, a taj će se rad izvršiti na osnovu prikupljenih podataka, uprostit će se manipulacija s aktima i pojačati kontrola eksekutivne službe. Ubrzati izrada pravilnika za sve grane željezničke službe.

Gradjenje novih željeznica nastavit će se prema finansijskim mogućnostima. S dugoročnim ugovorima osigurat će se dobra obalska služba na našem moru. Racionalizacijom rada nastojat će riječna plovidba, da obnovi iz svojih sredstava svoj plovni park.

Dakle: racionalizacija, reorganizacija, revizija tarifa, pojačanje kontrole u eksekutivnoj službi i gradnja novih pruga. O izmjeni i popravci zakona o saobraćajnom osoblju, donošenju Pravilnika za pomoćno osoblje i svestrano poboljšanje položaja željezničarima, o svemu tome program nije ništa konkretnoga rekao. Medjutim, po našem gledanju stvari, ako se misli sprovesti stvarnu i korisnu racionalizaciju i reorganizaciju, onda su i ova pitanja aktuelna i valja ih staviti u programu na prvo mjesto.

Progon druga Kmeta.

Naš drug Kmet, tajnik oblasnog odbora u Zagrebu, nikako da bude poštedjen od neprestanih progona, koje mu upriličuje zagrebačka policija. Unutar zadnjih 5 mjeseci izvršena mu je već po peti puta kućna premetačina i traženi su neki spisi i knjige, a u zadnjih 2 mjeseca već po drugi puta biva hapšen i vucaren po zatvorima. Zašto? To ni sam drug Kmet, a vjerojatno ni tko drugi, znade. Sve što se je u povodu progona druga Kmeta moglo saznati, jest, da je denunciran kao opasni »komunista«.

Svi mi, koji druga Kmeta poznamo, znademo vrlo dobro, da je to sušta laž i objeda, jer drug Kmet nije komunista nikada bio, a niti je to sada. Šta više, on je uvijek izbjegavao, da bude deklarisan i kao socijalista, jer je smatrao, da se u današnjim prilikama za dobro radnika da daleko više postići harnim radom samo na sindikalnome polju, i to sasna realnom i legalnom. Od god. 1923. od kada je drug Kmet u našem Savezu aktivan, njegovo nastojanje uvijek bilo je, da rad Saveza bude čim otvoreniji i čim stvarniji. Od ma

kakovog buntarstva ili komunizma drug Kmet je uvijek bio najdalje. Pa kad ga se i pored ovakog obnošenja u javnome životu ipak proganja kao opasnog »komunistu«, onda to može biti samo plod zaista niške i podle denuncijacije.

Povodom zadnjeg hapšenja druga Kmeta, koje je izvršeno u pone-

deljak 25. marta o. g., učinjena je pismena i usmena intervencija nadležnim vlastima, sa zamolbom, da se sa progonima nad njime prestane. Za očekivati je, da će ta predstava biti uvažena i da će drug Kmet konačno doći do svojega mira.

Ustezanje članarine službenim putem.

Obzirom na mnoge zloupotrebe, koje se je činilo sa organizovanjem željezničara u nacionalne-zute organizacije, te zloupotrebe, koje se je činilo prisilnim plaćanjem članarine putem službenog ustezanja, bili smo prisiljeni, da poduzmemo sve mjere, kojima se je te zloupotrebe moglo odstraniti. Najprije smo apelovali na vodstva žutih organizacija, u nadi, da će biti toliko uvidjavna i da će svojevrijedno odustati od prisilnoga ustezanja članarine, ali nismo uspjeli. Pa kad se to nije htjelo uvažiti niti ma šta s te strane učiniti, bio nam je dalji put, da se sa zahtjevom, da se sa nasilnim ustezanjem prestane, obratimo izravno onima, koji su ta ustezanja vršili — Direkciji. Taj zahtjev učinjen je Direkciji u Zagrebu opširnomo predstajkom dne 11. novembra 1928.

Na tu predstavku primio je Sekretarijat u Zagrebu slijedeće riješenje:

»Na Vašu predstavku od 11. nov. pr. g. u predmetu »nepravilnog« odbijanja članarine putem platnog spiska službenika za

»Udruženje nacionalnih željezničara« obavještavate se, da je ovo vršeno na osnovu odobrenja Gen. Direkcije F. O. br. 5348-25, a po pismenom pristanku službenika samih u smislu čl. 104 Zakona o. d. s. o.

Medjutim predmet nije više aktuelan, obzirom na okolnost, da je ovakovo naplaćivanje brzozavim naređenjem Generalne Direkcije danom 1. I. 1929. obustavljeno.

Puštajući po strani svaku polemiku sa ovim riješenjem obzirom na argumentaciju zašto su odbijanja vršena, za nas je bitno to, da se u buduću nikakva službena odbijanja za nacionalnu organizaciju ne smiju činiti. Ako bi ma gdje bio slučaj, da se osobito nasilno usteže od plata za nacionalno udruženje, bud službeno ili ma u kojoj drugoj formi, valja nam to odmah javiti, da poduzmemo korake, da se sa nasiljem odmah prestane. Nikome, tko ne želi biti član nacionalne organizacije, ne smije se za tu organizaciju oduzimati članarinu. Tko bi to učinio, valja ga najstrožije progoniti.

Glavna skupščina bolniškoga fonda v Beogradu.

Zvezarji so se pokazali v pravi luči napram železničarjem.

Predlagali in povišali so prispevek v boln. fond za nastavljenca na 2°. Odklonili so naše predloge za izplačilo hranarine vse dnj v mesecu, izplačilo hranarine za čas ambulante zdravljenja, odklonili so zahtev, da naj fond plača stroške in prevoz zdravnika. Odklonili so naš predlog, kjer smo predlagali povišanje hranarine delavstvu, dalje da naj plača fond vse stroške za zdravljenje v toplicah, kopaljših in bolnicah.

G. Deržič je nastopil proti povišanju honorarja zdravnikom, kar smo zahtevali mi, da bi zdravniki lahko boljše in bolj intenzivno zdravili bolne železničarje.

Železničarji! Edini odgovor na ta udarec, ki so Vam ga zabil zvezarji v obraz, je, da jim za vedno obrnete hrbet in vstopite v edino res železničarsko organizacijo »Ujedinjeni savs železničarjev.«

Glavna skupščina bolniškoga fonda, ki se je vršila dne 24. in 25. marca t. l. v Beogradu, je s svojim delom zopet preočito potrdila, da smo imeli vedno korenito prav, ko smo zahtevali čim večjo samoupravo posameznih oblastnih uprav. Očitno je bilo, da bi gospodje, ki vedrijo in oblačijo nad usodo bolniškoga fonda, radi videli, da bi bila koza cela in volk sit. Vtis, ki ga je ta skupščina mogla napraviti na vsakega objektivnega opazovalca, je takšen: Sešli so se gospodje iz vseh vetrov na veliko govorniško vajo, ki naj zakrije bistvo same skupščine tako, »dass man von lauter Bäumen den Wald nicht sieht.«

Skupščine se niso udeležili niti izvoljeni niti imenovani delegati oblastne uprave za beograjsko direkcijo.

Gospodje so si ob priliki volitev v upravni in nadzorni odbor precej junaško skočili v lase. Vzroki teh hotatij nam niso bili znani. Stvar se kuha bolj v nacionalnem železničarskobrodarskem močniku.

Koj ob početku skupščine je s. Bahun ugotovil, da se drži mesto, kjer se bo vršila skupščina, že četrto leto do poslednjega trenutka v tajnosti.

Domneva, da se to ne godi brez namena, temveč s prozorno tendenco, onemogočiti širokim vrstam železničarjev in delavcev, ki bi se morabili hoteli udeležiti skupščine, udeležbo na skupščini.

Predsednik ni na to domnevo ničesar jasnega odgovoril.

Pri poročilu centralne uprave humanitarnih fondov se je vnela precejšnja debata. S. Bahun je koj ob početku povdaril, da to poročilo ni sploh nobeno poročilo, marveč absolutno pomanjkljivo in prav neprimerno igračkanje — kajti v poročilu bi morali videti pred seboj jasne račune i glede na premoženje fonda i glede na dohodke ter končno glede izdat-

kov, t. j. vsebovati bi moralo absolutno točno in zanesljivo bilanco. Vsega tega ni! Tako ne more iti dalje! Temu je treba napraviti konec! Jasni računi in javni računi so prvi pogoj vsakega dela — posebno v inštitucijah, ki so naša last! Isto so naglašali tudi drugi delegati. Izgovor glavnega upravnika, češ da ni mogoče centralni upravi sestaviti obračuna, dokler končnojavno ne obračunajo vse oblastne uprave, je malo manj nego ničev, kajti jasno je, da bi centralna uprava morala po tolikih letih najti pota in sredstva, da bi v tem pogledu napravila red.

Nadalje je s. Bahun povdarjal, da ni uprava nič storila za zidanje sanatorija za tuberkulozne. Komisij je bilo mnogo, mnogo, rezultatov manj nego nič — ker so se morale plačevati samo dnevnice. Naposled je neka anketa sklenila, da bi bilo primerno zidati sanatorij poleg Šuplje stene pod Avalo. S. Bahun meni, da prav živahno dvomi nad dejstvom, da bi baš zrak pod Avalo mogel biti tako strašno koristen za telo in dušo tuberkuloznih železničarjev. Sodeč po razpoloženju ovac, ki so se tam pasle, mora domnevati, da je za ovce zrak zelo primeren. Slovenci odnosno člani oblastne uprave Ljubljane želimo sanatorij v naših, od vsega sveta priznanih zdraviliščih. Saj je n. pr. na Golniku v sanatoriju najmanj 70% Srbijancev. Kar je za Srbijance dobro in izvrstno, ne bo za nas slabo. Sicer pa smo za to, da dobi vsaka oblastna uprava svoj lasten sanatorij. Če bi državna prometna ustanova izvršila svoje denarne obveznosti, bi se to lahko zgodilo. V centralni upravi ne vidimo bogve kako vzgledne uprave, kar naj potrdi do skrajnosti neracionalno in neekonomično ravnanje te uprave glede doma v Dubrovniku, ki je stal milijon — ne do naša pa nič in člani ga tudi ne morejo uporabljati.

Tudi glede prakse s potninami za delegate odn. skupščinarje se ne moremo strinjati. Skupščina je sklenila, naj se izplačajo vsem skupščinarjem za l. 1927 in 1928 dnevnice (nagrade), kar se ni zgodilo, tako da je n. pr. naš bivši delegat in skupščinar Krajnik prejel za 4-dnevno bivanje v Beogradu in 1¹/₂-dnevno bivanje v Ljubljani 93 dinarjev. Gospodje, ki umejo 5 dni in pol v Beogradu in v Ljubljani živeti s 93 dinarji — sigurno niso sklepali o tem, alj naj se vsem skupščinarjem in delegatom izplačajo »nagrade« (pravilno: dnevnice!).

Pač pa so promptno izvršili drugi sklep skupščine, naj se osobju centralne uprave in oblastnih uprav izplača 72.000 Din. Mi sicer nimamo nič proti temu, da se delo honorira, toda najprej se morajo plačati stroški najrevnejših. Zahtevamo z vsem po-

Cankarjeva družba je postala mogočen spomenik našega proletarskega umetnika Ivana Cankarja. Članarina je na leto 20 dinarjev. Sodružica in sodrug, ali sta že člana Cankarjeve družbe? 4 krasne knjige dobi član vsako jesen za svojo članarino. Zato, kdor še ni, ne odlašaj, pristopi! Pokaži, koliko se zavedaš samega sebe!

Prvomajski spis bo letos obsegal 60 strani. Imel bo mnogo krasnih slik iz delavskega življenja in lepe članke, pesmi in povesti. To bo knjiga, kakoršne še nismo imeli dosedaj. Izvod bo stal 5 Din. Izide že 15. aprila t. l. Podružnice vseh organizacij, sporočite takoj, koliko se Vam ga naj pošlje, da ga ne bomo premalo tiskali.

vdarkom, da se krivica, storjena baš delegatom in skupščinarjem Ljubljanske uprave (kajti druge uprave so kljub vsemu le tako zvane »nagrade« izplačale!) popravi, t. j., da se jim poravnajo potnine za l. 1927 in 1928. Ta predlog, ki smo ga pozneje še enkrat formulirali, je skupščina soglasno sprejela. Upamo, da bo to vprašanje spravljeno s sveta.

Zahtevali smo dvakrat, naj se skliče izredna skupščina, da bi se izdelal nov pravilnik bolniškoga fonda; obkraj je bila naša zahteva odbita, enkrat od ministra z motivacijo, »da nema posla za skupščino« in drugič vsled tega, ker so se postavili proti sklicanju gospodje iz nacionalne organizacije (zvezarji), ki so govorili, da skupščine ni treba sklicati, »ker je novi pravilnik već gotov.«

Od prvega poziva sta pretekli dve leti, od drugega eno leto, a »gotovog« pravilnika še ni in ga naši sodrugji ne bodo priznali, ako bo izdelan proti obstoječim in še veljavnim zakonom. Saj § 34 naredbe odloča, da glavna skupščina sklepa in spreminja pravilnik.

Gospodom zvezarjem to seveda ni pogodu, ker bi na glavni skupščini morali pokazati pravo barvo, da so nasprotniki delavstva. Prav energično moramo protestirati proti načinu, kako ravna centralni upravni odbor s sklepi ljubljanskega upravnega odbora. Ta slednji je sklenil namestiti drugega zobozdravnika v Mariboru in enako tudi v Ljubljani. Centralni odbor je ta sklep razveljavil, dasi se denarni efekt, ki bi bil v zvezi z eventualnim nameščenjem dveh zobozdravnikov, ne bi menjal, ker se plača delo od zoba.

Vprašamo gospode, kako se to ujema z liberalnostjo in širokogrudnostjo, s katero so se izvolili pobahati v poročilu. (O, nekaj širokega je in to je: širokoustenjel!)

Nadalje vprašamo gospode, kaj je z dolgom prometne ustanove? Kje eksistira kakšen gospodar, ki bi bil tako »širokogruden«, kadar gre za tiste bore pare, ki mu jih bogatejši dolguje?

Zakaj se ni izvršil ugovor z dr. Novakovićem, ki bi bil vendar relativno še najugodnejši? (Tukaj gre za dom v Dubrovniku!)

Grajati moramo ravnanje centralne uprave tudi zategadelj, ker je v primeri z drugim podobnimi ustanovami v inozemstvu močno nazadnjaška. Kaj je n. pr. storila letos v znamenem hudem mrazu proti prehlajenju svojih članov? Ali je to kakšna preventivna medicina? Koliko ceneje bi bilo kupiti prezeblim železničarjem čaja in hrane, nego plačevati velike hranarine? Ali je to racionalno in ekonomično? Posledica je bila, da so se našli »velikodušni« ljudje, ki so beračili za uboge železničarje. Gospodje se sicer trkajo na prsa, da so ponosni na to svoje dejanje. Različni ljudje so ponosni na marsikaj in mi jim ne moremo braniti, da bi bili ponosni makari na svoje copate, toda povedati bi bili morali, da so »fehtali« v režiji svoje organizacije. To bi bilo potem vsaj opravičljivo.

Gospod Deržič, ki je bil tudi navzoč kot eksčlan glavnega odbora, se je strahovito razburjal nad ugotovitvami s. Bahuna in je z znanim in njemu lastnim »temperamentom« krasnoslovil o ponosu, ki preveva njegova junaška prsa ob pomisli na čaj in kranjske klobase, ki jih je njih »borbena« organizacija »sfehtala« pri slavnoznanih »gospodarskih« krogih. Gospod Deržič je menda precej »liberalca« in je pozabil o vtisu, ki ga mora napraviti na vsakega človeka svetopisemska legenda o beračih, ki so jim psi lizali rane, o tistih beračih, ki so pobirali drobtinice z mize bogatašev. . . .

Nadalje je s. Bahun vprašal, zakaj se je n. pr. zdravilo v kopaljših, zdraviliščih itd. v beograjski oblastni upravi (leta 1928) 656 bolnikov, v zagrebški 204 bolniki in 24 otrok, ki so jih poslali na morje, v subotški 330 bolnikov — v ljubljanski pa samo 83? Kakšno razmerje je to? Hudo nam je žal, da moramo misliti, da enakopravnost nekoliko šepa. . . . No, ker šepa še toliko drugega, je tudi to šepanje že iz razlogov simetrije razumljivo. . . .

Poročilo bi se dalo, pravi s. Bahun, še kritikovati, še bolj pa tisto, kar ni v poročilu, vendar menimo, da smo dovolj povedali in bomo zdaj tiho, da nam ne bi kdo mogel očitati obstrukcijskega »temperamenta« in duha. . . .

Drugi delegati so se bavili z vprašanjem sanatorija in želje, da bi se zidali sanatoriji v delokrogu vsake posamezne uprave, so se jasno očitali pri vseh delegacijah, le beograjske ni bilo, da bi bila zagovarjala Šupljo steno pod Avalo. . . .

Gospod centralni upravnik Duduković je bil bolan. . . . Odgovarjal je mesto njega g. predsednik centralnega upravnega odbora, ki pa ni na naše ugotovitve mogel nič določenega odgovoriti. Zakaj in na kakšni osnovi se ni potrdila izvolitev s. Kiteka, nam ni nihče pojasnil, dasi smo jih vprašali? To vprašanje, kakor večino drugih vprašanj, je izvolil g. predsednik kar ignorirati. Seveda, naša srbščina tudi ni bila čisto beograjska in zato so nas malo manj razumeli.

K budžetu za leto 1929-30 smo podali načelno izjavo, da smo proti vsakršnemu budžetiranju sploh. Racionalneje bi bilo izvršiti točne obračune in potem po načelih modernega komercijalnega gospodarstva uravnovesiti izdatke z dohodki. Potem bi tudi odpadli očitki, ki so jih izvolili naprtiti nam gospodje nacionalni železničarji ob času volilne borbe za bolniški fond, da smo prištedili en milijon in pol v korist centrali. . . .

In zdaj pride najlepše. Vsi se dobro spominjamo, kako so nam bili tedaj očitali, da smo prištedili en milijon in pol za beograjske nenastitne žepce. . . . Celo plakatirali so gg. nacionalni železničarji to svojo trditve. . . . Ponos g. Deržiča je bil zopet njen do dna njegovih pet. . . . Vzplamtel je (o spomini, ko je takole »vzplamtel« v jugoslovenskem parlamentu, v preteklih časih) in

Tako čisti VIM Vaše kuhinske predmete iz lesa!

čujte — povedal srbskim bratom, da smo nekakšni separatisti, ker smo agitirali pri volitvah proti Srbijancem . . . Ne vem, če je res, da bi bil kdo agitiral proti Srbijancem, vem le, da smo povdarjali potrebo samouprave oblastnih uprav. Da smo imeli prav, ko smo se za to borili, je ta skupščina zopet dokazala. Bog vé, če je g. Deržič znano, kako pravimo takšne stvari, kakor jo je izvolil izvršiti on ob priliki te debate.

Seveda, hudo težko je bilo braniti bedasto predvolilno laž . . . Hudo, hudo . . . Kaka škoda, da ne more g. Držič tako »vzplamtevat« v Sloveniji . . . V Maribor naj bi šel »vzplamtevat«. Mariborčani se tako radi smejemo . . . Gospod Deržič bi nam mogel privoščiti malo smeha. Pridite, pridite, se bomo smejali; bo tako zabavno!

Budžet se je, seveda, sprejel! Drugi so sicer pravili, da ni realen, da ni to in ni ono . . . a konec je bil vendarle tak, da so ga sprejeli. Rezultat: tri ure govorniških vaj . . . Volitve . . .

27 glasovnic za novo pobarvani upravni in nadzorni odbor ter potrotnike . . .

5 naših glasovnic praznih, kar pomeni belih . . . In verujte, bile so bele kakor sneg: čiste. Tudi simboličnem včasih kaj velja!

Predlogi:

Predlagali smo v eminentnem interesu osebja povišanje zdravniških honorarjev. Pa tudi zato, ker menimo, da se naj pošteno delo pošteno plača, ker menimo, da je sramotno zahtevati od kogarkoli, naj dela brezplačno! Gospod Deržič je nastopil proti našemu predlogu, češ, da obremenjujemo po nepotrebnem fond (v Sloveniji bi znašalo povišanje 150.000 Din!) in da bi morala državna prometna ustanova plačati zdravnike. G. Deržič je govoril zelo revolucijonarno. Dvomimo, da je verjel v resnost svojega predloga. Kajti zavedati se moramo, da prometna ustanova niti tistega ni izvršila, kar ji nalaga uredba. Seveda, govoriti je prijetno, ko je človek bil nekdanj poslanec, ampak pomisliti, da ta čas umirajo železničarji, ker se zdravniki več ali manj vsled pičlo odmerjenega jim časa in sramotno nizke plače ne morejo bogve kako navduševati za intenzivno delo (saj so prisiljeni misliti na druge zaslužke), na to gospodje bolj malo mislijo.

Predlog »se odbaci«.

Predlog, naj se za vse dneve izplačuje 70-odstotna hranarina (tudi za nedelje in praznike), se kljub naši koreniti utemeljitvi odbije, češ, da je proti uredbi! Kakor da je uredba sakrosanktna in se ne bi dala tudi kako drugače razumeti!

Naš predlog, naj se delavcem, ki se ambulantno zdravijo, ne odteguje za čas zdravljenja mezda, odnosno naj se, če to ni mogoče pri prometnem ministristvu doseči, izplačuje za odtegnjeno urnino 70 odstotkov hranarine, so gospodje v bistvu tudi — odklonili! Ob prihod-

njih volitvah nam bodo očitali, da smo »prištedili«.

Predlog za spremembo čl. 18. pravilnika naj bi bolniški fond plačal voznika zdravnik za oddaljenosti čez 3 km na dom bolnika, je večina tudi odklonila. Naj konstatiram resnici na ljubo, da so za ta predlog glasovali z nami tudi 4 gospodje. No, tudi štiri lastavice niso še prinesle popolne spomladi . . .

Predlog, naj plača bolniški fond stroške za zdravniški pregled ali zdravniško komisijo, ko zaprosi član za zdravljenje v kopalšču ali sanatoriju, so tudi v večino glasov odklonili.

Predlog za zidanje depandane na Golniku in okrevališča v Kranjski gori . . . Jok! Odbili! Pač pa smo pozneje votirali 6.000.000 Din za zgradbo sanatorija za tuberkulozne, ki se bo seveda zgradil na mestu, ki se bo centralni upravi po vsestranskem študiranju problema (koliko let se ta problem že študira . . .) zdelo za najbolj primerno. Da bi tisto najbolj primerno mesto le ne bilo Suplja stena . . .

Predlog, da smemo podpreti akcijo za nabavo radija in zidavo posebnega paviljona v ljubljanski bolnišnici, so gospodje v načelu odobrili. Gospod namestnik glavnega upravnika bi bil najraje tudi ta naš predlog vrget v lokoš.

Naš predlog glede sprememb uredbe in pravilnika so gladko odklonili, češ, da je menjanje uredbe izključno le pravica ministristva. Glede pravilnika pa ne kaže nič spremenjati, ker bo baje osnutek novega pravilnika prihodnje dneve že končan in poslan oblastnim upravam, odnosno v študij . . .

Naš predlog, naj se premoženje likvidirane gospodarske poslovalnice da na razpolago ljubljanski upravi humanitarnih fondov, se je deloma sprejel v nekoliko drugačni obliki, to je, pri ministristvu prometa naj se izposluje, da le-to zakonito uredi vprašanje omenjenega premoženja tako, da bi bil tudi bolniški fond deležen nekega dela premoženja, ki mu po statutih gospodarske poslovalnice pripada.

Tako so gospodje večino naših predlogov zavrgli. Malo se bodo mogli ponašati s tem dejstvom in kardakoli bodo poskušali članstvu bolniške blagajne dopovedati, koliko smo prihranili, vselej jim bomo povedali, kaj smo predlagali in kdo je odklonil.

Naposled je prišel na vrsto predlog zagrebške delegacije, ki jo sestavljajo izraziti zvezarji, naj se povečajo članski prispevki nameščencev na 2 odstotka. Naša delegacija je bila proti vsakršnemu povišanju, niso ji pa dali niti besede (se je hudo mudilo k večerji!). S. Cerkvenik je mogel le pri prvem glasovanju na klic »prima se« reagirati: »absolutno ne!«. Pozneje je pred drugim glasovanjem o istem predmetu razložil predlagatelju, da smo proti tako dolgo, dokler ne bodo računali med bolniškim fondom in državno prometno ustanovo jasni in čisti, da smo proti,

ker vemo, da denarne poteškoče, ki obstoje, bazirajo izključno le na dejstvu, da državna prometna ustanova ni poravnala vseh svojih denarnih obveznosti. Da se je to zgodilo, bi danes absolutno ne bilo denarnih težav. In naposled bi morda uvideli potrebo povišanja prispevkov, morda pravim, da so gg. sprejeli vsaj naše predloge glede izplačevanja hranarine, plačevanja zdravniškega pregleda in plačevanja vožnje zdravnikov na dom težko bolnim uslužbencem.

Gospodje so, seveda, skoraj soglasno svoj predlog sprejeli! Nameščenci pa naj vedo: Slabe varuhe svojih pravic so si izbrali! Čudno, čudno! En milijon in pol smo prihranili — pa se morajo prispevki povišati! Gospodje, ali se vam ne dozdeva, da je nekoliko nesoglasja pri vsem tem?

H koncu naj še povdarim, da smo posebno prav decidno zahtevali pojasnila glede umrlega člana Budje Alojza, kateremu je bil ljubljanski upravni odbor dovolil povračilo stroškov za neka zdravila, centralni odbor pa izplačilo zavrnil, češ, da ni bila vložena prošnja v predpisanem roku, dasi to ni bilo res. Enako smo zahtevali pojasnila glede anamestive g. dr. Sekule? Kako ga je mogel centralni upravni odbor namestiti, ko oblastni upravni odbor ni te namestitve nikdar odobrili. Povedali smo, da je n. pr. v prvem izmed teh dveh primerov govoričenje o širokogrudnosti in liberalizmu precej prazno in zelo po ceni — da pa v drugem primeru liberalizem precej prestopa meje običajne širine . . .

Seveda: Kakšnega niti približno zadovoljujočega odgovora nismo prejeli. Niti takšnega izgovora ne, kakršnega pes na repu prinese . . .

H koncu še to:

Reda gospodje ne poznajo . . .

Prvi dan je bila točno ob osmih v dvorani le petorica naših delegatov. Skupščina se je pričela eno uro in pol pozneje. Drugi dan nas je ob osmi urj bilo le osem.

Ali je to mogoče znamenje novega časa?

G. Pavel Dežman, imenovan skupščinar in od imenovanih skupščinarjev izvoljeni delegat je predlagal, naj skupščina odpošlje udanostno brzojavko Njegovemu Veličanstvu Kralju in ministristkemu predsedniku ter ministru prometa.

Skupščina je pozornost g. Dežmana nagradila z aplavzom.

Pozabiti pa ne smem povedati, da je gospod Dežman še nedavno zelo radikalno, rekel bi, skoraj revolucijonarno govoril.

Tako je ta skupščina končala z veselo večerjo in z mnogoterimi drugimi vrstami veselja . . . Največje veselje pa je bilo, da je skupščine sploh bilo konec . . .

Mi pa, ki smo videli dve skupščini, prvo v Ljubljani, drugo v Beogradu, vemo, da toliko časa, dokler ne bo samouprave oblastnih uprav bolniškega fonda, toliko časa bo naše delo obrodilo komaj deseti del sadu, ki bi ga obrodilo drugače.

5. Troškovi lekarske komisije.

Predložimo, da nosi v buduče bolesnički fond sve troškove za lekarski pregled ili lekarsku komisiju, ako zatraži član fonda za lečenje u sanatoriju ili banji. Član fonda ima da nosi troškove za pregled le u slučaju, da se žali protiv odluke bilo koje lekarske instance i traži pregled po komisiji te komisija ugotovi, da je bila žalba neosnovana.

6. Gradjenje sanatorija za tuberkulozne na Golniku in okrevališča v Kranjski gori.

U svrhu uspešnog pobijanja tuberkuloze predložimo, da se odobri specialan kredit za gradjenje sanatorija za tuberkulozne na Golniku i jednog okrevališča u Kranjski gori. Napominjemo, da se do sada od strane bolesničkog fonda niso izvršile na teritoriji ljubljanske železničke direkcije nikakve veće investicije te je prema dosadašnjim obračunima razvidno, da dužuje drž. saobr. ustanova na doprinosima u bolesnički fond za ljubljansku oblasnu upravu za budžetske godine 1923 do 1928 iznos od 14 milijuna 500.000. U koliko je bio taj iznos uplaćen direktno centralnoj upravi, nam nije poznato. Na osnovi navedenog fakta predložimo, da se odobri pored rednog proračuna još iznos od Din 6.500.000 za gradjenje prije navedenih sanatorija.

7. Nabava radija i gradjenje jednog objekta za tuberkulozne u ljubljanskoj bolnici.

Železničari se u velikom broju leče u ljubljanskoj bolnici, koja sada namerava kupiti jednu količinu radija i razširiti objekt za tuberkulozne. Za ove investicije nema dostatnog kredita te postojia nevarnost, da neće moći toga nabaviti, šta bi oviralo i lečenje železničara. Predložimo, da se odobri ljubljanski oblasni upravi jedan specialan kredit, kojega može upotrebiti kao doprinos za gornju dobavu.

8. Doprinosi državne saobraćajne ustanove.

Predložimo, da se na glavnoj skupštini ove godine tačno ugotovi, koliko dužuje drž. saobr. ustanova na doprinosima u bolesnički fond te da se ukrene potrebno, da se ceo iznos uplati još tekom iduće godine. Dalje predložimo, da glavna skupščina zaključi, da će posle odobrenog proračuna svaka železnička direkcija redovno mesečno uplatiti na tekuci račun fonda isti iznos, kojega uplate članovi. Konačno neka se poda glavnoj skupštini tačan izvještaj, koliko ima bolesnički fond rezervnih fondova, i koliko ostalog imetka, da može glavna skupščina obravnavati i o eventualnim investicijama.

9. Izmjena naredbe i pravilnika.

Predložimo, da glavna skupščina izradi projekat naredbe i pravilnika i to po predložima, koji su bili za ovu glavnu skupštinu primljeni na ljubljanskoj oblasnoj skupštini i koje je ta zvanično predložila kao samostalan predlog glavnoj skupštini.

10. Likvidacija Gospodarske poslovalnice.

U ljubljanskoj direkciji likvidirana Gospodarska poslovalnica državnih železnica imala je premoženja od preko 12.000.000 dinara. Prema statutu prijašnjeg skladišta živih pripada za slučaj likvidacije premoženje bolesničkom i penzionom fondu. Redna glavna skupščina skleni, da se zatraži na bolesnički fond otpadajući dio premoženja ove poslovalnice od državnog erara, te da se taj iznos u celoti stavi na raspoloženje oblasnoj upravi humanitarnih fondova, da ga ta upotrebi na teritoriji ljubljanske železničke direkcije prema zaključcima oblasnog upravnog odbora. Napominjemo, da se sav taj novac prištedi železničari ljubljanske železničke direkcije.

Ljubljana, dne 17. marca 1929.

Na uvodnom mjestu prinašamo izvještaj sa ove skupštine, iz kojega mogu svi železničari uvideti, kako su zastupnici žutog udruženja glasali protiv sviju predloga te izdali interese železničara. Istovremeno, ko su odbacili predloge, stavljene od naših drugova, pa su delegati žutog udruženja povišili članski doprinos za bol. fond za regulisano osoblje na 2%.

Pobijanje tuberkuloze

V zadnji številki smo priobčili članek, v katerem smo obvestili vse sodruge o predlogu šefa saniteta za pobijanje tuberkuloze. Vse organizacije so dobile poziv, da se izjavijo, ali se strinjajo z novim odtegljajem ali ne.

Naš Savez je poslal sledeći odgovor:

Oblastna uprava humanitarnih fondov pri direkciji državnih železnica v Ljubljani.

Podpisanemu savezu je čast z ozirom na pod štev. 1111-I. H. F. od 4. marca 1929 vpsolani predlog gospoda šefa saniteta ministarstva saobraćaja o pobijanju tuberkuloze odgovoriti, da članstvo brez izjeme odklanja uvedbo kakega posebnega odtegljaja, ker razvidi iz obračunov bolniškega fonda, da bi imel ta zadostne denarne rezerve na razpolago, ako bi državna prometna naprava vršila redno one dolžnosti, ki jih predpisuje zakon.

Državna prometna naprava je že doslej, brez da bi vprašala prizadeto osobe, prevajala na ramena osebja marsikatero obremenitev, tako je na primer po znanih poplavih reducirala za več procentov draginske doklade; lansko leto je zopet uvedla poseben prispevek za nabavljake zadruga ter je nedavno tudi v bolniški blagajni povišala članske prispevke. Železničarji stoji

Predlozi, koje smo uputili glavnoj skupštini bolesničkog fonda.

Dne 24. i 25. marta održana je bila u Beogradu redovna glavna skupščina boles. fonda, na kojoj su naši drugovi, koji su bili izabrani u ljubljanskoj oblasnoj direkciji, predložili na odobrenje slijedeće predloge:

Glavnoj skupštini humanitarnog fonda za saobraćajno osoblje Beograd.

Putem centralne uprave humanitarnih fondova.

Potpisani skupščinari predložimo u po § 33 naredbe o osiguranju državnog saobraćajnog osoblja određenom roku 3 dana prije glavne skupštine slijedeće samostalne predloge, koje neka se stavi na dnevni red glavne skupštine:

1. Honorar železničkih lekara.

Oblastna skupščina ljubljanske oblasne uprave zaključila je, da se povisi honorar železničkim lekarima od Din 30.— na Din 40.— za člana in km na godinu. Predložimo taj zaključak glavnoj skupštini na odobrenje.

2. Isplata i povišenje hranarine.

Predložimo kao samostalan predlog glavnoj skupštini zaključak ljubljanske oblasne skupštine:

Do izmjene naredbe o osiguranju drž. saobr. osoblja neka se isplačuje 70% hranarina koncem meseca zajedno sa ostalim prinaldžnostima i to za sve dni u mesecu, tako, da dobije svaki član fonda isplaćeno za svaki dan bolesti potpunih 70% njegove dnevne plate. Taj princip mora da važi i za slučaj uvodjenja besplatnog dopusta za radnike

3. Isplata prinaldžnosti za vreme ambulatnog lečenja.

Prema zaključku ljubljanske oblasne skupštine predložimo slijedeći predlog:

Centralna uprava humanitarnih fondova neka interveniše pri ministristvu saobraćaja, da izda to ministristvo svim jedinicam naredjenje, da se isplati radnicima za ono vreme, kada idu na centralnu ambulantu radi pregleda ili lečenja (k zubnom lekaru) cela plata. Za slučaj pak, da bi ministristvo ne izdalo tog naredjenja, glavna skupščina skleni, da se za vrijeme ambulatnog lečenja isplati za slučaj, da se radniku ukida nadnica, propisna hranarina.

4. Izmjena pravilnika za lekarsku službu.

Čl. 18 pomenutog pravilnika neka se izmjeni u toliko, da će i troškove za podvoz lekara na dom preko 3 km podmiriti bolesnički fond.

na stališču, da naj državna prometna uprava vplača v bolniški fond vse zaostale zneske za pretekla leta, na kar bo bolniški fond že letošnje leto začel z gradbo sanatorijev.

Končno pripominjamo, da je potrebno, ako se hoče zmanjšati procent tuberkulozno bolnih železničarjev, ki se rekrutirajo večinoma iz najnižjih kategorij, primerno povišati prejemke zlasti delavskega osebja in nižjih kategorij nastavljenec, da se jim omogoči zadostno prehrano in primerno stanovanje, ker ravno vsled nezračnih in vlažnih stanovanj ter nezadostne prehrane so železničarji dosti manj odporni proti nalezljivim boleznim.

S spoštovanjem

Za Ujedinjeni Savez Železničarjev Jugoslavije: I. Stanko, t. č. tajnik.

Kako prav smo imeli, ko smo zavzeli to stališče, vidimo sedaj po skupščini bolniške blagajne, kjer so gospodje zvezarji zopet povišali članske prispevke za bolniško blagajno.

USZJ ne pristane na nikake nove odtegljaje, ampak zahteva, da se ukine odtegljaj za nabavljako za drugo in za poplave.

Žalbe na saobračajnog liječnika u Jasenovcu.

Drugovi iz Jasenovca i obližnjih stanica podnijeli su nam nekoliko žalbi na postupak tamošnjeg saobračajnog liječnika, sa kojim su sve manje zadovoljni kao članovi tako i njihove familije. U svojim žalbama tvrde, da im je liječnik grub i nesusretljiv, da ga nema kod kuće, da odbija da primi člana bolesnih ili mu daje odgovarajući lijek i t. d. Smatrajući, da treba sve razloge sličnim žalbama učiniti čim prije kraj, uputili smo opširnu predstavku upravi bolesničkog Fonda u Zagrebu, kao najmirnodavnijoj, da poduzme hitne mjere u tome pravcu. Dužnost je oblasne uprave, da hitno izvidi, da li iznešene žalbe odgovaraju stvarnome stanju i da liječnika, sa kojim članstvo nije zadovoljno, ukori ili ukloni. To traži interes svih tamošnjih članova, a naročito onih bolesnih, kojima je nužna svestrana i najbolja pažnja.

Mi vjerujemo, da će uprava bolesničkog Fonda poduzeti sve potrebno, da u odnosima između članstva i liječnika u Jasenovcu dodje čim prije do saglasnosti, a ako to ne uspije, da se pobrine za novog liječnika, koji će svojem zadatku bolje udovoljiti.

Predlogi za obćni zbor Nabavljacke zadruge.

(Dopis zadrugarja.)

V »Zadrugarju« čitamo že leta in leta o idealnem zadrugnem gibanju drugod, posebno o samoproduktivni in ogromnem kapitalu angleških delavskih zadrug. Ne delamo pa v naši zadrugi po načelih že svetovnoznanih gospodarskih trdnjav delovnih slojev. — Pisati eno, delati drugo, vodi zadrugo na stranpota, k čisto zasebnemu materializmu.

Kdor se kritike boji, dela na odstranitvi kontrole, nima čistih namenov. Povsod, kjer ni pravočasno bistrh oči in čuječih ušes ter zadostne autoritete, se kamen za kamenčkom podira.

Hočemo enakopravnost vseh zadrugarjev, gospodarsko vzgojo in čim večjo samoproduktivno.

V interesu zadruge same je, da bodo na obćnem zboru sprejeli sledeči predlog poleg onih, ki so bili že objavljeni v našem glasilu:

1. Volitve delegatov in na obćnem zboru naj bodo tajne in proporcionalne. Vsakemu naj se dostavi glasovnica po pošti na dom. Vrhijo naj se skozi dva dni. To pa vsled različne službe, ker ni mogoče vse železničarje na en dan spraviti na volišče. Glasovnice naj se oddajajo v zaprtih kuvertah osebno na volišču.

2. Zadruga naj takoj preuredi in pripravi prostore za prekajevalnice za proizvodno mesnih izdelkov. Zadrugarji bodo s tem v zimskem času dobivali mesne izdelke po zmerno znižanih cenah.

3. Vpelje naj se razprodaja usnja na drobno. Po možnosti pa naj se čimprej uvede lastno čevljarico.

4. Manufakturni oddelek je potrebno postaviti na popolnoma drugo stališče. Nabaviti je vzorce pri tovarnah, ki izdelujejo dobro in trpežno blago. Vsako nakupovanje od prekupčevalcev mora biti izključeno.

5. Bodoči odbor dobi nalog obćnega zbora, da razmišlja o skorajšnji ustanovitvi lastne pekarnice ter proizvodno potrebščin, katere zadrugarji vsakodnevno rabijo, npr. primer čistila za čevlje itd.

6. Izvoljenim funkcionarjem naj se zniža v bodoče za 30% honorarje in nagrade.

Obćni zbor Nabavljacke zadruge se vrši v nedeljo, dne 21. aprila, in je dolžnost vseh zadrugarjev, da se ga osebno udeležijo.

Strokovni vestnik.

Vsem kronskim upokojencem bivše južne železnice.

Končno veljavno je sedaj rešeno vprašanje prevedbe južnoželezniških kronskih upokojencev na dinarsko pokojnino.

Vse se prevede naknadno s 1. avgustom 1927 ter so dobili, odnosno dobe te dni nakazano diferenco za 6 mesecev.

S 1. majem dobe poleg redne nove pokojnine zopet razliko za dva meseca. Razliko za eno leto pa jim bo uprava za enkrat ostala dolžna dokler ne dobi odobrenega potrebnega kredita. Toraj razliko še za 12 mesecev bodo dobili kasneje.

Da ne bo pri odmeri novih pokojnin nastalo kaj pomot, morajo vsi južno-železniški kronski upokojenci predložiti čimpreje direkčiji originalni dekret o odmeri pokojnine.

Okrožnica direkčije se glasi:

Razpis štev. 46-I-29.

Vsem kronskim upokojencem bivše južne železnice.

Po zakonu z dne 4. februarja 1929 se prevedejo vsi kronski upokojenci bivše južne železnice na dinarsko pokojnino z veljavnostjo od 1. avgusta 1927.

V smislu tozadavne izvršilne naredbe v aktu Min. Saobr. br. 5288-29 z dne 12. marca 1929 se izplača tekom prihodnjih dni iz razpoložljivega kredita za enkrat razlika za 6 mesecev, medtem ko se od 1. aprila 1929 nadalje že nakazuje pristojna dinarska pokojnina.

Iz preostalega kredita za budž. leto 1928-29 se bode nakazala skupno s pokojninskimi prejemki za mesec maj 1929 še razlika za nadaljna 2 meseca. S tem bo izčrpana razlika za dobo od 1. avgusta 1927 do 31. marca 1928, to je za 8 mesecev.

Razlika za dobo od 1. aprila 1928 do 31. marca 1929 se bode nakazala takoj, ko nam Ministarstvo Saobračaja otvori za to potreben kredit.

Za direktorja: Dr. Fatur, s. r.

Oddaja upravnih stanovanj v podnajem.

Vsem službenim edinicam.

Iz raznih prijav, deloma policijskih, o nepriglašanjih stanovalcev, smo posneli, da oddajajo najemniki upravnih stanovanj posamezne sobe celo takim osebam v podnajem, ki v določilih hišnega reda glede dopustnega podnajema kot take niso označene.

Ta svojevoljna oddaja upravnih stanovanj v podnajem je dobila že tak obseg, da se posamezna stanovanja celo anonširajo, kjer se v posameznih stanovanjih izvršujejo razni obrati.

Vsled tega naročamo progovnim sekcijam, da dopošljejo seznam vseh onih uslužbencev, ki imajo v upravnih stanovanjih podnajemnike, s čim se ti podnajemniki pečajo, so-li policijsko priglašeni in ako jim je podnaje s strani direkčije dovoljen ali ne. Služkinje morajo biti kot pri uslužbencih zaposlene policijsko priglašene. Izjave oziroma izgovori uslužbencev, da stanuje ta ali ona ženska oseba pri njih in da jim pomaga pri gospodinjstvu, ni opravičljiva. Ker smo odločeni napraviti v tem pogledu red, naj predlože sekcije obenem z zahtevanim seznamom tudi predlog glede izmenjave takih dosedaj v podnajem oddajanih stanovanj, ki so nekaterim očitno prevelika, s stanovanji onih uslužbencev, ki so v mnogobrojno družino stisnjeni v tesnih stanovanjih, oziroma so sploh brez stanovanja.

Pom. direktorja:
Inž. M. Klodič s. r.

Vračanje prinaldežnosti po službeničima kod poništenja Ukaza ili rešenja.

Glavna Kontrola donela je u svojoj sednici od 12. februara 1929. god. sledeće rešenje:

Po pitanju naplate primljenih prinaldežnosti od državnih službenika u slučajevima gde su Ukazi odnosno rešenja o njihovom postavljenju odnosno unapređenju poništeni odlučeno je:

Da državni službenici nisu dužni da po poništenim Ukazima i rešenjima o njihovom postavljenju vraćaju državnoj kasi primljene prinaldežnosti, pošto su za vreme dok je odluka o njihovom postavljenju bila u važnosti, vršili službu. Ovo isto važi i za primljene prinaldežnosti po odlukama o unapređenju.

Ova odluka dostavlja se toj Kontroli radi znanja i upravljanja s tim, da se ima obustaviti svaki rad o naplati ovakvih prinaldežnosti od dotičnih službenika po već izdanim naređenjima Glavne Kontrole.

Postupak pri postavljanju podoficira u službu.

Gospodin Pomoćnik Generalnog Direktora u aktu G. D. Br. 50857/28 od 15. februara 1929. godine izvoleo je u vezi čl. 73 a) Zakona o Ustrojstvu Vojske i Mornarice i čl. 8. Zakona o državnom saobračajnom osoblju — dati sledeće objašnjenje:

1. Podoficiri sa preko 15 odnosno 17 godina vojne službe imaju se postavljati u pripravnu grupu III. kategorije činovnika.

2. Ako imaju preko 15 godina dobre podoficirske službe, priznaje im se treći stepen osnovne plate; a ako pak imaju 17 i više godina, onda će im se priznati četvrti stepen osnovne plate.

3. Od podoficira, koji žele stupiti u železničku službu, ima se tražiti uverenje o svršenju podoficirskoj školi, kako to propisuje čl. 8. Zakona o državnom saobračajnom osoblju. Podoficiri, koji nisu svršili podoficirsku školu (prema čl. 8. stav zadnji Zakona o državnom saobračajnom osoblju u vezi sa čl. 73. Zakona o Ustrojstvu Vojske i Mornarice) ne mogu se postavljati u III. kategoriju činovnika u resoru Ministarstva Saobračaja.

Zakon o sticanju prava na ličnu penziju državnih službenika građanskog reda i službenika državnih saobračajnih ustanova, kao i o otpusnini takvih službenika i kontraktualnih činovnika i dnevničara.

Član 1.

Činovnici i ostali državni službenici građanskog reda kao i službenici državnih saobračajnih ustanova zadobijaju pravo na ličnu penziju kad navrše deset godina efektivno provedenih u aktivnoj državnoj službi ili službi državnih saobračajnih ustanova. U to vreme ne računa se vreme koje je službenik proveo na radu u službi Države ili državnih saobračajnih ustanova kao kontraktualni činovnik ili dnevničar. Za takvih efektivno u aktivnoj državnoj službi ili službi državnih saobračajnih ustanova provedenih deset godina, službeniku pripada, na ime lične penzije, 50% od penzijskog osnova. Za ostalo vreme koje se činovnicima i ostalim državnim službenicima građanskog reda priznaje za penziju pripada im za svaku dalju godinu po 2% tako, da za 35 godina, koje im se priznaju za penziju, dobijaju potpun penzijski osnov kao penziju. Službenicima državnih saobračajnih ustanova, pomenutim u čl. 125. Zakona o državnom saobračajnom osoblju pripada za svaku dalju godinu 2.50% tako, da za 30 godina dobijaju potpun penzijski osnov za penziju, a onima pomenutim u čl. 126. istog Zakona pripada, za svaku dalju godinu koju provedu u službi pomenutoj u čl. 26. istog Zakona, 3.333% tako, da za 25 godina provedenih u toj službi dobijaju potpun penzijski osnov kao penziju.

Započeta druga polovina godine računa se kao potpuna godina.

Član 2.

U slučaju otpuštanja iz državne službe odnosno iz službe državnih saobračajnih ustanova, oni državni službenici građanskog reda i službenici državnih saobračajnih ustanova, koji imaju najmanje jednu efektivnu godinu provedenu u neprekidnoj aktivnoj državnoj službi ili službi drž. saobračajnih ustanova dobijaju, na ime otpusnine, svoje jednomesečne celokupne prinaldežnosti (redovne i dodatke na skupocu), a oni koji imaju više od toga, ali još nisu zadobili pravo na ličnu penziju, dobijaju, na ime otpusnine, za svake dalje dve u neprekidnoj aktivnoj državnoj službi ili službi državnih saobračajnih ustanova efektivno provedene godine po jedne celokupne mesečne prinaldežnosti s tim, da se, započeti peti dvogodišnji period ima smatrati kao da je završen. Celokupna suma otpusnine ni u kom slučaju ne može biti veća od šestomesečnih celokupnih prinaldežnosti.

U slučajevima predviđenim u prethodnom stavu, u vreme državne službe, odnosno službe državnih saobračajnih ustanova, računa se i vreme koje je službenik, neposredno pre nego što je stupio u državnu službu državnih saobračajnih ustanova, proveo na radu u službi Države ili državnih saobračajnih ustanova kao kontraktualni činovnik ili dnevničar.

Član 3.

Kontraktualni činovnici i dnevničari koji su na radu u službi Države ili državnih saobračajnih ustanova proveli neprekidno najmanje jednu efektivnu godinu, dobijaju, na ime otpusnine, svoje jednomesečne prinaldežnosti; oni koji su tako proveli najmanje pet godina dobijaju, na ime otpusnine, svoje dvomesečne, a oni koji su proveli više od pet godina, svoje tromesečne celokupne prinaldežnosti, u koliko, u pogledu kontraktualnih činovnika, nije ugovorom što drugo ugovoreno. U ovo vreme računa se i vreme provedeno neposredno pre toga u državnoj službi ili službi državnih saobračajnih ustanova.

Državni penzioneri i penzioneri državnih saobračajnih ustanova koji se otpuste sa rada u službi Države ili državnih saobračajnih ustanova, kao kontraktualni činovnici ili dnevničari, nemaju prava na otpusninu.

Član 4.

Otpusnina se plaća u mesečnim sumama, ravnim jednomesečnim prinaldežnostima, počevši od onoga meseca koji prvi dolazi posle meseca u kom je otpuštanje izvršeno, redom svakog meseca, dok se ne isplati.

U slučaju da koje takvo lice umre, pre nego što je plaćanje otpusnine dovršeno, isplata će se vršiti licima kojima po zakonu pripada pravo na porodičnu penziju.

Član 5.

Na otpusninu nemaju pravo oni službenici koji se otpuštaju po kazni.

Član 6.

Ovaj Zakon stupa u život kad se obnaroduju u »Službenim Novinama«. Istoga dana, odredba čl. 1. dobija obavezu snagu, od koga dana prestaju da važe, kako odredba čl. 336. Finansijskog Zakona za budžetsku godinu 1928/29, tako i odredbe Zakona o činovnicima i ostalim državnim službenicima građanskog reda i Zakona o državnom saobračajnom osoblju koje su toj odredbi protivne.

Odredbje člana 2., 3., 4. i 5. imaju obavezu snagu od dana 6. januara 1929. god.

Vdove, zahtevajte izplaćilo posmrtnine.

Ugotovili smo, zlasti zadnje čase vedno već slučajev, da vdove po umrlih južnoželezniških provizijonistih ne zahtevaju izplaćila posmrtnine iz provizijskega fonda.

Zato opozarjamo danes ponovno vse, da v slučaju smrti provizijonista zaprosijo na direkčijo za izplaćilo trimesečne provizije kot posmrtnino na § 35 določb provizijskega statuta za delavce bivše južne železnice.

Dotični paragraf se glasi:

§ 35. Vdovi po članu, ki je umrl v provizijskem staležu in s katerim je živila do njegove smrti v skupnem gospodinjstvu, ali če je poravnala pogrebne stroške, pritiče ne glede na druge statutarne zahteve posmrtnina v višini trikratne mesečne provizije, ki jo je daroval dotični član.

Ako ni vdove, oziroma ista v smislu prejšnjega odstavka ni upravičena do posmrtnine, pritiče ista v isti izmeri zakonskim potomcem, ki so živel v dotičnim članom v skupnem gospodinjstvu ali poravnali pogrebne stroške.

Ako ni vdove in ne potomcev, se zamorejo izplačati faktični stroški do višine posmrtnine tudi drugim osebam, ki uradno dokažejo, da so članu pred smrtjo strogle oziroma kriše pogrebne stroške.

Sastanci, skupštine, dopisi.

Trbovlje.

V nedeljo, dne 10. marca, smo imeli obćni zbor naše podružnice, na katerem je poročal izpred centrale s. Trškana o bolniški blagajni, delavskem pravilniku in delu centrale. Izvoljen je bil nov odbor, in sicer: Predsednik Povše Ivan, tajnik in blagajnik Povšnar Josip; nadzorstvo: Zimšek Franc in Čulak Anton. Odborniki: Lavrenčič Ivan, Koček Ivan, Kastelic Matevž. — Sodrugji, vsi na delo! Kolikor dela, toliko uspeha. Dolžnost je naša, da primemo vsak svoje delo v roke in ne držimo križem rok, da ne držimo svojih pravic nazaj, temveč sodelujemo zanje, da dobimo vse izgubljene, že enkrat pridobljene pravice nazaj. Dolžnost je slehernega železničarja, da se organizira v razredno-borbeno strokovno organizacijo — v Ujedinjeni Savez Železničarjev Jugoslavije!

Celje.

Volitve v nabavljacko zadrugo. Dne 10. februarja je sklical tukajšnji delegat Z. stanek zadrugarjev, da si sestavijo kandidature za delegate in namestnike za volitve v nabavljacko zadrugo. Pri sestavi istih so si postavili člani zadruge tudi za delegata prog. delavca Franc Lipovška, na kar je pristal tudi navzoči predsednik Zveze. Po volitvah pa se je opazilo, da so bili izvoljeni čisto drugi delegati ter da je Lipovšek šele kot namestnik. To pa se je zgodilo tako-le: Gospodje zvezarji so preko upoštevanja od zadrugarjev določenih kandidatov postavili svojo kandidatno listo, imena iste so si pustili napisati s strojem v tukajšnji progovni sekciji, pobrali so glasovnice od zadrugarjev ter jih z istimi nalepili. Seveda so delegati sami nastavljeni in delavec je šele kot namestnik, čeprav je tudi funkcionar Zveze. Pa naj še kdo reče, da niso bile volitve svobodne! Najzanimivejše pa je, da je za to listo na vse pretege agitiral in si pete brusil raven delegat Z., ki je poprej sam sklical sestanek zadrugarjev, na katerem so si sestavili kandidature. Ali nam mogoče lahko pove, zakaj? Delavci, ali se niste spregledali, da g. zvezarji rabijo samo vaše glasove?! — Delavec, član zadruge.

Dne 17. marca se je vršil obćni zbor tukajšnje podružnice v društveni sobi v tukajšnji Delavski zbornici. Kot delegat centrale je obširno poročal s. Korošec o osnutku in protipredlogih delavskega pravilnika, o bol. fondu, penzijskem in provizijskem fondu, službeni pragmatiki, izplačilu razlik in drugih važnih vprašanjih. Iz poročila odbora je bilo posneti, da je bila podružnica v neprestanem boju proti raznim demagogom in hujskačem, ki so si prizadevali, da bi dosegli razpust podružnice, ali njih nakana se ni uresničila in danes je obstoj podružnice zasiguran, katera tudi lepo napreduje. Pri volitvah je bil enoglasno izvoljen zopet stari odbor, ki uživa popolno zaupanje pri vseh sodrugih. Izvoljen je bil tudi delegat za kongres v Zagrebu. Pri raznoterostih se je razvila živahna debata, katere so se udeležili sodrugji z raznimi vprašanji, na katera jim je sodr. Korošec dal pojasnila. Ker si je pridobila podružnica lokal v Delavski zbornici, ni več navezana na gostilniške prostore in tako ne bo več potreba zahajati železničarjem v gostilno na seje in zborovanja, kar si šteje podružnica v velik uspeh. Pojasnjen je bil tudi načrt dela novega odbora, od Vas, sodrugov, pa je dolžnost, da ga podpirate in privedete še vse ostale sodrtrpe v organizacijo U. S. Z. J., kajti le v njej je mogoča rešitev iz sedanjega mižernega položaja.

Novo mesto.

Tukajšnja podružnica USZJ sklicuje redni letni obćni zbor v nedeljo, dne 7. aprila 1929, ob 10. uri dopoldne v prostornih gost. Müller. Poleg obćajnih poročil se bo poročalo tudi o glavni skupščini bolniškega fonda in doprinesel dokaz, kako so gospodje zvezarji ponovno osrečili nastavljenec s tem, da so povišali prispevke v bolniško blagajno na 2%.

Popoldne ob 14. uri pa se bo vršil v istih prostorih javen železničarski shod. Vabimo vse železničarje, da se sigurno udeležijo.

Ali bo šla kontrola dohodkov v Beograd?

Ze opetovano se je tekot zadnjih dveh let pojavilo vprašanje preemestitve kontrole dohodkov iz Maribora v Beograd. Vedno se je v ministarstvu porajala zahteva po centralizaciji vseh kontrol dohodkov, dasi ne govori za to niti en tehten razlog, proti temu pa govori vse. Pretekli mesec je vprašanje preseljitve mariborske kontrole dohodkov postalo zopet aktualno in govori se, da je že gotova stvar, da se bode uradništvo preemestilo v Beograd, kdor pa iz kakršnihkoli razlogov ne bi pristal na preemestitev, bo stavljen na razpoloženje, odnosno reduciran.

Ujedinjeni savez je poslal proti nameranani preemestitvi kontrole v Beograd utemeljen protest ter zahteval, da ostane kontrola dohodkov še nadalje v Mariboru.

Ali si že član Cankarjeve družbe?

Šibenik.

U utorak dne 5. marta održali smo vrlo dobro posjećen železničarski sastanak, na kojem smo se bavili predlozima, koje je centrala podnijela po pitanju radničkog Pravilnika. Sa tim predlozima su naši članovi-radnici potpuno zadovoljni i ističu želju, da se taj Pravilnik čim prije sprovede u život, kako bi konačno i radnik saznao, koja su mu prava.

Posle primanja do znanja predloga po radničkom Pravilniku govorio je opširno o značaju organizacije drug Krnić. U svojim lijepim riječima on je naglasio, da nam je do boljeg života i većih prava moguće doći samo putem organizacije i to upravo putem takve organizacije kao što je naš Savez, koji je samo strukovna, nenacionalna i nepolitička zajednica, te stoji na legalnoj osnovici. Poslije druga Krnića govorio je o vrijednosti organizacije i drug Baramisa, preporučujući naposljetku, da se svi železničari organizuju u Ujedinjeni Železničarski Savez.

Nadalje javljamo, da je ovamo stigla okružnica o suzbijanju tuberkuloze. Mi se svi ovdje slažemo, da treba tuberkulozu pobijati, nu bojimo se, da je sve to samo pljusak, po vodi sve dotle, dok god nam veom plaćom i manje naporim radom ne bude bolji život omogućen. Ako će ovako i dalje ići kao sada, može se desiti, da će nas jednog dana polovica morati u sanatorijume. Šaljite nam pristupnica i ostalog pribora za podružnicu, jer ima najljepših izgleda, da će se u skorom vremenu svi ovdješnji železničari naći opet u zajedničkom kolu — u Savezu. Žuti, koji su se lani onako sjajno proslavili na Kongresu u Splitu, stoje pred likvidacijom. Još malo, pa će biti otrpani iz cijele Dalmacije.

Zahvala. Ovim putem srdačno se zahvaljujem g. šefu stanice i podružnici Ujedinjenog Saveza u Šibeniku, koji su se zauzeli za mene u mojoj teškoj bolesti i pripomogli, da je sabrana svota od Din 273, sa kojom mi je mnogo olakšano moje teško stanje. Ujedno najsrdačnije zahvaljujem se svima drugovima na iskazanoj dobroti i potpori. — Marija Vukičević.

Veliki Bečkerek.

U četvrtak dne 21. marta održali smo vanredno posjećenu konferenciju železničara povodom radničkog Pravilnika, koja se pretvorila u manifestaciju volje, da se u najskorije vrijeme započne sa čim življim radom na dizanju našeg pokreta u zajednici sa ostalim strukovnim železničarskim pokretom, predstavljenu u našem Ujedinjenom Savezu. Posle opširne i stvarne diskusije o radničkom Pravilniku, u kojoj smo se složili sa predlozima naše Centrale, pristupilo se spontano izboru novog odbora podružnice, u koji su jednoglasno izabrani:

Slugić Ivan predsjednik, Bojović Dimitrije potpredsjednik, Hrasnik Albin sekretar, Zupan Ivan blagajnik, te članovi uprave Ničetin Vojin, Selak Mijo i Robnik Alojs. Ozirom na korisan i intenzivan rad našeg Saveza na polju obrane interesa svih železničara, mi vjerujemo, da ćemo u našim nastojanjima, da redove Saveza proširimo, imati lijepih uspjeha. Naši železničari i radnici počinju svestrano uvidjeti, da im naš rad može donijeti samo koristi, pa će ga i pomagati. Vrijeme je jasno pokazalo, da se glavom kroz zid ne može i da će konačno pobjediti onaj, tko stvarno, makar i polagano, radi, a ne onaj, tko samo viče, psuje i kritikuje, a sam ništa ne stvara. A da je naš rad za železničare koristan, to nam najbolje dokazuje porast članova iz mjeseca u mjesec.

Pozdravljamo Vas
Hrasnik A. Slugić I.

Vagoni . . .

Potrebno je pojačati proizvodnju sarajevske železničke radionice!

Predstavnicima industrije opet zapomažu: nema vagona! Oni što predstavljaju industriju šumsku digli su pravu dreku: vagona nema!

I ako u tim žalbama ima nešto pretjeranosti, ima mnogo, ima više istine. Naše željeznice i inače nemaju dovoljno ni vagona ni lokomotiva: žalbe na to postale su stalne. Užasna ovočodišnja studen oštedila je vrlo veliki broj saobraćajnih objekata. Mnogi

metalni dijelovi su popucali, mnogi drveni istrulili. Tako je opet stvorena kritična saobraćajna situacija.

Ona je utoliko još teža što je zimus obustavljen promet prema Sjeveru zbog Broda, a prema Jugu zbog uspona na Ivan-planini. Otuda su industrije glomaznih polufabrikata nagomilale ogromne rezerve, koje sada ne mogu da izvežu.

Poručeni — i to ne u dovoljnom broju — novi vagoni i lokomotive još ne stižu, i jedva da može biti nade da će s te strane doći olakšanje sadašnjeg položaja. Pojačanje proizvodnje sarajevske železničke radionice nameće se kao jedina radikalna mjera. Pitanje je samo da li su tamošnji radničke prilike, naročito poslije naglog sniženja njihovih zarada, pogodna za to. Mjesečavni faktori ovo treba da ispituju bez ikakvih predubijedenja i bez ikakvih predrasuda. Stvar je i suviše važna za čitavu narodnu privredu!

Vlakopratno osoblje i konačista.

Zagreb 25. III. 1929.

Već punih 10 godina je vlakopratno osoblje žrtva nereda i nečistoće, koja vlada u malone svim konačistima. Naročito zagrebačko vlakopratno osoblje podnosilo je na stanje konačista sijaset žalbi. U Splitu, Gračacu, Sušaku, Beogradu, Brodu, Vinkovcima, Drnju i Koprivnici kasarne ne odgovaraju ni higijenskim ni kulturnim potrebama osoblja, one znače tek najnužnije, toliko da se prespava, pa ni to ne u potpunosti. Negdje je zanemarenost i površnost u uređivanju kreveta toliko, da se čist čovjek ne usudi u nj ležati, negdje nema prozora, negdje nema peći, negdje nema potrebne kuhinje, a o kupalištu i ostalim neodložnim potrebama u jednome dotjeranom konačistu da i ne govorimo. Svi ovi nedostaci čine, da interesirano osoblje sa svojim konačistima nije zadovoljno i da podnosi opetovane molbe, da ih se otkloni. Tu i tamo bilo je na te molbe i odaziva, nu sve to samo za kratko vrijeme, jer su kreveti opet zane-mareni, prostorije opet neuredne i nepristupačne za čista i kulturna čovjeka.

Vlakopratno osoblje, na svojem sastanku od 7. marta o. g., uzelo je stanje kasarni opet u pretres, te je riješilo, da se ponovi predstava Direkciji u Zagrebu, da se iste temeljito popravi i u popravljenom stanju trajno održe. U predstavi je zatraženo, da se kasarna u Splitu smjesti bliže stanice i bolje uredi, da se uredi konačista na Sušaku, Beogradu, Kninu, Gračacu, Brodu, Drnju, Koprivnici i u Karlovcu. Ozirom da su uredne kasarne od velike važnosti za mogućnost urednog obavljanja teške vlakopratne službe i jer se u kasarnama najbolje ogleda briga, koju železničke ustanove svojem osoblju posvećuju, to je za nadati se, da će ponovljenju predstavi biti posvećena temeljita pažnja.

R. R.

Nevolje pružnih stražara.

Novi Marof.

O patnjama zagorskih pružnih stražara bilo je u našem glasilu već često pisano, ali još uvijek bez jačeg učinka na naše teško stanje. Ipak, mislim, nije na odmet, da se o našim nevoljama i dalje piše. Ovoja puta spomenuti ću nepravdu, koja nam se čini sa košnjom trave kraj pruge. Tu košnju su od vajkada uživali pružni stražari u svojim rejonima. Sada je, međutim, sekcija u Varaždinu, tu košnju drugačije raspodjelila: ista pripada kancelarijskim manipulacijama, pisarima, pisaricama i podvornicima, dočim nas se sasna prikračuje. Spomenuti pak te košnje ne trebaju za sebe, već sa istom tje-ranju trgovinu. Mi smatramo, da nam se time nanosi nepravda i da nije u redu, da se košnja neda na uživanje nama, koji radimo neprestanu službu po 48 sati, koji čistimo prugu, obilazimo je dnevno po 12 do 20 kilometara po dva puta itd. Ako se već smatra korisnijim, da se sa travom tjera neka trgovina, ma da bi ista trebala po svim pravilima da pripadne pružnim stražarima, onda neka se ta trgovina tjera barem u korist železnice, a ne u korist pojedinaca.

Svi stražari pruga iz teritorija Sekcije u Varaždinu molimo Vas, da se za ovu pravdu našu stvar zauzmete i da nastojite, da se pitanje košnje trave riješi onamo, da istu uživaju i drugi pružni stražari u istom opsegu, kao što su je uživali za vrijeme pokojne MAV-željeznice.

Sisak.

U nedjelju 24. marta održavali smo vanredno posjećenu skupštinu, koja je bila posvećena lih raspravi dnevnog reda predstojećeg Kongresa i izboru delegata za isti.

U dupko punim prostorijama Radničkog Doma otvorio je skupštinu nešto iza 10 sati

drug Solanović, predsjednik podružnice. Pozdravivši sakupljene i nakon izjave, da je skupština u redu sazvana i odobrena po vlastima, prešao na sam dnevni red, predavši riječ drugu Pongračiću, delegatu iz Zagreba. Drug Pongračić u svojem opširnom govoru iznio je općenitu važnost predstojećeg Kongresa, te svih na dnevni red stavljenih točaka. U svima točkama ima nešto važnoga za sve železničare. Dalje je opširno govorio o potrebi izmjena Zakona o saobraćajnom osoblju, a naročito na potrebi čim skorijeg donošenja Pravilnika za pomoćno osoblje, kojem danas nije ništa stalno niti zagantovano. Po svima pitanjima, koja železničare zaokupljaju svakog dana i čine im službu i život teškima, Kongres će reći svoju i na taj način skrenuti na njih pažnju mjerodavnih. Naš je zadatak prije i poslije Kongresa, da naš Savez u svima njegovim poduhvatima zdušno pomažemo, da sve dužnosti prema njemu izvršujemo, jer će samo tom općom saradnjom biti postignuta i nužna snaga, koja je neodložno potrebna, da se naši zahtjevi sprovedu u život.

U daljoj raspravi po predlozima za Kongres govorio je još drug Drupočić, Iza toga biran je delegat, pa je jednoglasno izabran drug Solanović.

Pod točkom razno govorilo je više govornika po pitanju: kako ojačati i opet pridignuti podružnicu? Svi su bili složni u tome, da treba početi među sve železničare i objasniti im teško stanje u kojem se nalaze, koje će im se poboljšati samo preko organizacije. Sa takvim apelom zaključio je drug Solanović skupštinu iza 12 sati, koja se je u miru i redu razišla.

Zlatar Bistrica.

Za 24. p. m. sazvali smo našu godišnju skupštinu u Sutinske Toplice, koja je bila vrlo dobro posjećena, a izvještaj sa iste poslati ćemo za naredne novine.

Molimo Vas, da poduzmete kod Direkcije korake, da nam se čim prije isplati naše nadnice, koje smo zaradili prigodom čišćenja pruge i stanice od snijega. Mi smo te nadnice zaradili već odavnina i vrijeme je, da nam budu isplaćene.

Nadalje treba poduzeti korake, da se skratki radno vrijeme pružnim stražarima, koji imaju i riješenja Direkcije o postavljanju u tu službu i određeno im je radno vrijeme, ali im ga pružni nadglednici svojevoljno produljuju. I pružni stražar, kao i svaki drugi službenik, treba da ima svoje određeno radno vrijeme, a ne da mu se isto po miloj volji određuje. Bolest i dopust pojedinog stražara ne smije imati za posljedicu produženje radnog vremena drugima.

Pogodnosti za železničare

u javnom kupalištu »Terapija« u Zagrebu. Na našu inicijativu odobrilo je predsjedništvo Središnjeg Ureda za osiguranje radnika, da se članovi bolesničkog Fonda u Zagrebu, dakle svi železničari, mogu koristiti tim kupalištem uz najniže popusne cijene i to:

Za tušno kupanje, bez uporabe sapuna i ručnika Din 2, a sa sapunom i ručnikom Din 3.

Za sunčano i zračno kupanje Din 4.

Za parno ili kadno kupanje Din 10, sa uporabom sapuna i rublja.

Sve ove pogodnosti vrijede samo za članove. Osim toga odobrio je Središnji Ured, da će za članove toga Fonda svako liječenje vršiti uz cijenu od 20 do 30% nižu od uobičajenih cijena.

Razno.

Statistika članov knjižnice Delavske zbornice u Ljubljani, in kako se čete po poklicih. Od 2129 članov je: delavcev 934. Od teh je: raznih poklicev 175 (brivci, soferji, zidarji itd.), kovinarjev 169, nekvalificiranih delavcev 139, tipografov, litografov in knjižgovezov 92, trg. nameštencev 87, mizarjev 73, krojačev 65, železničarjev 54, čevljarjev 11, usnarjev 49, živilcev 31; skupaj 931. — Javnih in zasebnih nameštencev: 541 (gradnikov, učiteljev, profesorjev, sodnikov itd.); dijakev 598; svobodnih poklicev: 146 (advokati, zdravniki, inženjerji, podjetniki); skupaj 2129. — Ta statistika govori glasno, da delavstvo še vse premalo prijema za knjige in se premalo izobrazuje. Sodrugi in sodružice, čitate! Čitate! Čitate! — Železničarji, obiskujte knjižnico!

»Jugoslavanski železničar« od 28. februara 1929 je hotel biti zelo kumšten ter je ugotovil, da imamo pri savezu še eno inštanco, to je centralno upravo, ki je sedaj kar naenkrat izdala ukaz, da se mora »razrednost« črtati.

Še danes se vpiši v Cankarjevo družbo!

Vemo, da je potapljačemu vsaka bilka dobrodošla in tako tudi voditelj naših zvezarjev znajo vsak naš razglas tako kumšno prebrati, da sigurno v njem najdejo to, kar sami žele. Če ne, si pa tako dobro mislijo, da sami sebe prepričajo, da je res.

Da bode te gospodje zvezarji vedeli, zakaj smo izdali objavo »Vsem članom saveza«, vam povemo: Dobri in agilni vaši funkcionarji po progii so smatrali koncem januarja za svojo dolžnost, da povsod razglase, da bo savez kot »protidržaven in političen« razpuščen in da preostane sedaj železničarjem edino zvečičavna zveza.

Ker naša centrala dobro pozna taktiko gotovih vaših eksponentov (tako se je na primer enemu vašemu gospodu pred leti sanjalo o »razstrelitvi borovniškega mostu«; razna pisma na naš savez so prišla v nepoklicane roke, naši sodrugi so bili čez noč suspendirani radi »pasivne resistance«, ki se je porodila v glavi nekaterih »veljakov«; znana je fraza o »nenastavivki« savezarjev itd.; smo morali člane tem potom opozoriti, da naj se varujejo volkov v ovčji obleki, da naj beže pred denuncijanti. Zato smo našim sodrugom povedali, da savez ni razpuščen (ker se je intriga gotovih ljudi v tej smeri ponesrečila) ter da morajo vse naše podružnice delovati točno po naših pravilih.

Zagotavljamo vas, da nismo in ne bomo spremenili niti enega člena naših pravil, ampak delati dosledno po naših principih kot doslej!

Boli vas seveda, ker savez ni tako »taktičen«, kot ste vi in doslej še ni imel časti prinesiti v svojem »oficijelnem glasilu«

izjav, da so vsi napadi našega lista

(beri »Jugoslavanski železničar«) neosnovani. Nikdar ne bomo šli tako daleč, da bi za milost, da smemo odpirati gotova vrata na direkcijski in prosjački, izdajali javne prekljice in ta prekljice utemeljevali s tem (kot ga utemeljuje vaš predstavnik v kurilnici Ljubljana I), da smo ga morali priobčiti, da rešimo glave 4 najboljših.

Nismo poteptali in zavrgli razrednosti, ki je še vedno osnovno načelo našega saveza, ter se bomo odslej še bolj odločno borili proti fašizmu, po katerem nekateri tako zelo hrepene.

Zakaj pa smo odredili za one, ki bi izrabljali svoj položaj ali funkcijo v savezu, izključitev, vam povemo javno, da se hočemo zavarovati proti vsem tipom in elementom, ki bi bili eventualno za nagrado pripravljani izdelati materijal proti savezu.

Poleg tega je še vedno možo slučaj ala Kocjan in tudi take hočemo v bodoče preprečiti. Ljudje, ki imajo gibko in šibko hrbtenico, lahko gredo k vam, savez pa rabi moč, odločnih in brez »krivljenja hrbtenice«.

In končna naša beseda:

Dvakrat je spodletela »nakana« po razpustu saveza. Ali vam je morda o teh dveh nakanah kaj »oficijelno« znanega??

Nam je, ker napisana beseda se žal ne da zbrisati. Vi kar pišite o »razredni borbi«, internacionalni, drugi in tretji, o internacionalnem savezu, nesramnem političnem igravanju, o političnem savezu, socialistih in komunistih, saj vemo, kam pes tace moli. Povemo pa vam v naprej, da se vaše intrige ne bodo posrečile. S tem smatramo polemiko z vami za zaključeno in na nadaljne vaše izpade ne bomo več odgovarjali.

Centralna uprava USZJ.

Vsem podružnicam.

Ne nasedajte goljufom!

Zadnji mesec se je dogodilo, da je hodil po podružnicah po deželj neki gotovi Forst, ki se je izdajal za brezposelnega železničarja, ki gre sedaj v Celovec, kjer je dobil službo, ter je prosil za podpore. Po nekod se je skliceval na centralo, drugje zopet na posamezne uplívne funkcionarje, za katerih imena je vedel ter je po nekod izvalil večje in manjše zneske za podporo.

Opozorjamo vse podružnice, da naj v bodoče vsakega, ki bi prosil podpor in se skliceval na centralo ali posameznike, zavrnejo. Od vsakega zahtevajte posebno potrdilo naše centrale in kdor se s takim potrdilom, pravilno opremljenim s štampiljami ter originalnimi podpisi ne more izkazati, ga odslovite.

U. S. Ž. J.

Zahvala. Za visoko podporo, ki sem jo ob smrti mojega moža vratarja Urbanca Rudolfa prejela od g. načelnika, g. uradnikov in tovarišev s pobiranjem prostovoljnih prispevkov v znesku 931 Din, se vsem darovalcem najiskreneje zahvaljujem. Obenem se najtopleje zahvaljujem tudi vsem tovarišem za zadnjo čast, katero so izkazali mojemu pokojnemu možu pri pogrebu in podružnici Dravograd za darovani venec. — Terezija Urbanec, vdova.

Zahvala. Podpisani se prisrčno zahvaljujem za dar g. načelnika kakor tudi vsem g. strojevodjem, kurjačem in premogarjem iz kurilnice Pragersko za znesek Din 406, ki sem ga sprejel v mojem bolnem stanju. Najlepša hvala vsem skupaj. — Tomažič Anton, pomožni kurjač, kurilnica Pragersko.

RAZLIKA v Vašo korist do **30%**

če nabavite blago za obleke, plašče, perilo itd. pri

NOVAKU LJUBLJANA 15
KONGRESNI TRG

Največja izbira kamgarnov in sukna za civilne in službene obleke, za plašče damske in moške.

Nad 200 novih vzorcev za pomlad!!

Blago za perilo, rjuhne i. t. d. najboljših znamk.

Priznana najcenejši nakup! Oglejte si zalogo! Prepričajte se!

Novo knjižgoveznicu

je otvorila te dni

Ljudska tiskarna v Mariboru

Knjižgoveznica je moderno opremljena in je pričela te dni obratovati. Pripočemo se p. n. naročnikom.

Mali družinski dom

z vrtom, novo zidan, se poceni proda v Mariboru. — Naslov pove iz prijaznosti uprava »Ujed. Železničarja« v Ljubljani, Turjaški trg št. 2.